

Wladislavia

INAUGURACJA roku akademickiego

2008/2009

INDEKS

Budynek Rektoratu

CZTERNASTY ROK DZIAŁALNOŚCI WSHE!

W czerwcu 2008 r. minęło 13 lat od momentu utworzenia pierwszej we Włocławku i największej w województwie kujawsko-pomorskim uczelni niepublicznej.

Od 1997 r. uczelnia nosi nazwę Wyższa Szkoła Humanistyczno-Ekonomiczna we Włocławku. WSHE jest uczelnią niepubliczną wpisaną do rejestru ministra edukacji narodowej pod pozycją 69. Założycielem jest Włocławskie Towarzystwo Naukowe.

Uczelnia posiada uprawnienia do prowadzenia 13 kierunków studiów: administracji, ekonomii, europeistyki, filologii polskiej, filozofii, historii, informatyki, ochrony środowiska, pedagogiki, pielęgniarstwa, położnictwa, socjologii i wychowania fizycznego. Kierunki: filologia polska, ochrona środowiska, pedagogika, administracja, informatyka oraz ekonomia otrzymały pozytywną ocenę Państwowej Komisji Akredytacyjnej. Natomiast kierunek pielęgniarstwa posiada akredytację Krajowej Rady Akredytacyjnej Szkolnictwa Medycznego. Nad jakością kształcenia na studiach I i II stopnia czuwa znakomita, wysoko kwalifikowana kadra nauczycieli akademickich. Efekty jej działalności naukowo-badawczej i dydaktycznej widoczne są m.in. w działalności wydawniczej oraz w aktywności uczelni w międzynarodowych programach edukacyjnych i certyfikacyjnych. WSHE otrzymała Kartę Erasmusa, która umożliwia studentom podjęcie nauki w zagranicznych uczelniach. Mają oni możliwość podjęcia i kontynuowania studiów w dowolnym kraju Wspólnoty Europejskiej dzięki Europejskiemu Systemowi Transferu Punktów (ECTS). WSHE współpracuje z 15 zagranicznymi uczelniami, m.in.: z Hiszpanii, Szwecji, Portugalii, Łotwy, Danii, Szkocji, Turcji i Rosji. W dniu 30 marca 2007 r. została podpisana umowa między Wyższą Szkołą Humanistyczno-Ekonomiczną we Włocławku a University of Abertay Dundee (Szkocja). Na mocy tego dokumentu studenci WSHE mają możliwość podjęcia bezpłatnych studiów w szkockiej uczelni.

Studenci mogą rozwijać swoje zainteresowania naukowe, kulturalne i sportowe, a także realizować się w działalności społecznej. Uczelnia stwarza szereg możliwości, do których m.in. należą: znajdujące się w strukturze każdego Wydziału koła naukowe, Chór Akademicki „Arioso”, Studencki „Teatr Mocnych Wrażeń”, Kabaret „JaiOn”, Uczelniana Rada Samorządu Studenckiego oraz Akademicki Związek Sportowy. Żacy oraz absolwenci mogą korzystać z Biura Karier, za pośrednictwem którego można zdobywać doświadczenie i wiedzę uczestnicząc w stażach i praktykach studenckich organizowanych przez renomowane firmy. Ponadto Biuro zajmuje się pośrednictwem pracy oraz prowadzi bazę zawierającą dane studentów i absolwentów poszukujących zatrudnienia.

Uczelnia posiada nowoczesną bazę dydaktyczną o łącznej powierzchni ponad 15 tys. m kw. Własne obiekty dydaktyczne to campus zlokalizowany przy ul. Okrzei 94 i 94 A z nowoczesnie wyposażonymi salami dydaktycznymi, laboratoriami i pracowniami informatycznymi, w tym specjalnie przygotowanymi dla kształcenia na kierunkach inżynierskich, a także z multimedialną pracownią do nauki języków obcych. Przy pl. Wolności 1 znajduje się obiekt dydaktyczny przygotowany dla potrzeb kształcenia na kierunkach pielęgniarstwo, położnictwo i wychowanie fizyczne oraz siedziba liczącej ponad 50 tys. woluminów Biblioteki Głównej WSHE. Przy ul. Piwnej 3 zlokalizowany jest Rektorat i największa sala audytoryjna. Wszystkie obiekty uczelni zintegrowane są w ramach sieci Intranet dysponującej stałym, szerokopasmowym dostępem do Internetu. Na terenie WSHE istnieje również sieć bezprzewodowa Wirelles Fidelity.

Czesne w Wyższej Szkole Humanistyczno-Ekonomicznej we Włocławku należy do jednych z najniższych w województwie kujawsko-pomorskim już od kilkunastu lat! W WSHE studenci płacą tylko za faktyczny okres nauki, czyli przez dziewięć miesięcy. W WSHE funkcjonuje system wsparcia finansowego dla studentów, który pozwala obniżyć koszty studiów. W uczelni każdy student może liczyć na stypendia przyznawane zgodnie z obowiązującymi przepisami ministra nauki i szkolnictwa wyższego: stypendia socjalne, za wyniki w nauce, mieszkaniowe, na wyżywienie, specjalne oraz zapomogi, a także stypendium ministra za osiągnięcia w nauce i stypendium ministra za wybitne osiągnięcia sportowe. Co roku dotacja ministerialna, która wpływa na konta studentów wynosi kilka milionów złotych. Stypendia ministerialne można łączyć, więc student, który spełnia określone warunki może otrzymać z tytułu pomocy materialnej nawet kilkaset złotych miesięcznie!

Wyższa Szkoła Humanistyczno-Ekonomiczna we Włocławku od kilku lat jest najlepszą uczelnią niepubliczną w województwie kujawsko-pomorskim. Potwierdzają to rankingi publikowane przez opiniotwórcze dzienniki i czasopisma.

SPIS TREŚCI

PROGRAMY	
OFERTY KOMUNIKATY	8
Z WYDZIAŁÓW	13
OD STUDENTÓW	21
WYDARZENIA	23
BIBLIOTEKA	26
FOTOKRONIKA	30

O TERAŹNIEJSZOŚCI I PRZYSZŁOŚCI

WYŻSZEJ SZKOŁY HUMANISTYCZNO-EKONOMICZNEJ

Rozmowa z Rektorem, prof. WSHE dr. hab. Stanisławem Kunikowskim

Panie Rektorze, trwa czternasty rok akademicki uczelni. Jakie problemy do rozwiązania uważa Pan Rektor za najważniejsze?

Obejmując z dniem 28 stycznia br. stanowisko rektora WSHE zdawałem sobie sprawę z wielu trudności i oczekiwań, jakie stoją przede mną, tym bardziej że jesteśmy w połowie roku akademickiego, w którym odbywają się zajęcia ze studentami i są realizowane wcześniej zaplanowane zadania w sferze organizacyjnej, jak i w procesie dydaktycznym. Najważniejszym moim przedsięwzięciem na dziś jest zapewnienie Uczelni poczucia stabilizacji, spokoju i przekonania wśród studentów i nauczycieli akademickich, że Uczelnia funkcjonuje poprawnie i nic nie jest w stanie zakłócić normalnego procesu dydaktycznego w rozpoczynającym się semestrze letnim obecnego roku akademickiego.

Najważniejszym i najpilniejszym problemem przed jakim stoją władze Uczelni i administracja jest przedstawienie atrakcyjnej oferty edukacyjnej dla przyszłych studentów w ramach przygotowywanego „Dnia Otwartego”, jak również promocji poszczególnych kierunków kształcenia w szerokich kręgach młodzieży szkół średnich oraz osób i instytucji zainteresowanych studiami zaocznymi. Do zrealizowania tego celu powołałem Zespół do spraw Promocji Rekrutacji, który będzie realizował wyznaczone cele przez cały rok.

Proszę o krótkie przedstawienie założeń strategii rozwoju uczelni w obszarze merytoryczno-programowym, organizacji procesu dydak-

tycznego, zapewnienia jakości nauczania. Jakie są strategie rozwoju wydziałów? Czy planowane jest uruchomienie studiów magisterskich, poza istniejącymi na kierunku pedagogika?

Biorąc pod uwagę daleko idącą autonomię Uczelni jaką zapewnił nam Założyciel, widzę pilną potrzebę opracowania „Nowej strategii uczelni” na najbliższe lata, ale także obejmującą okres do roku 2015. W strategii trzeba wziąć pod uwagę aktualną sytuację demograficzną w Polsce, także w regionie Kujaw i ziemi dobrzyńskiej, oczekiwania rynku pracy oraz trendy wynikające z atrakcyjności poszczególnych kierunków kształcenia występujące wśród młodzieży oraz osób zainteresowanych kształceniem w systemie niestacjonarnym. W strategii należy uwzględnić również nasycenie wyższych uczelni niepublicznych i publicznych zarówno we Włocławku, jak i w większych aglomeracjach miejskich nie tylko w województwie kujawsko-pomorskim. Opracowanie takiej strategii wymaga zaangażowania całej społeczności akademickiej, a jej deklaracja w postaci sformalizowanego dokumentu będzie przedmiotem obrad Senatu Uczelni.

W moim przekonaniu należy wzmacniać obecnie te kierunki, które cieszą się największą popularnością wśród studentów — mam na myśli pedagogikę, administrację, pielęgniarstwo i położnictwo. Są to kierunki, po ukończeniu których absolwenci znajdują zatrudnienie w bliższym lub nieco późniejszym czasie. Niezależnie od tych działań należy mieć na uwadze rozwój kierunków studiów inżynierskich, które stają się atrakcyjnymi ze względu na rosnące zapotrzebowanie na absolwentów ze strony różnych gałęzi przemysłu. Wiążę duże nadzieje na uatrakcyjnienie specjalności związanych z ochroną środowiska i informatyką.

Aby osiągnąć te cele należy zagwarantować dobrą organizację procesu dydaktycznego oraz zapewnić wysoką jakość nauczania. Jesteśmy w szczęśliwej sytuacji, gdyż mamy stabilną kadrę dydaktyczną zatrudnioną, w coraz większym zakresie, na pierwszym podstawowym etapie, co gwarantuje wysoką jakość kształcenia studentów oraz prowadzenia własnych badań naukowych, a co za tym idzie publikowania wyników tychże badań tak istotnych

dla prestiżu i rangi Uczelni w środowisku naukowym w Polsce.

Dlatego mając taką dobrą kadrę dydaktyczną oraz wszystkie pozytywne akredytacje Państwowej Komisji Akredytacyjnej jesteśmy zdecydowani iść dalej z ofertą edukacyjną. Oczekujemy w każdej chwili wyrażenia zgody ze strony Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego na uruchomienie studiów magisterskich na kierunku pielęgniarstwo. Jeszcze w bieżącym roku akademickim złożona będzie pełna dokumentacja do Ministerstwa na uruchomienie w roku akademickim 2009/2010 studiów magisterskich na kierunku administracja.

Kadra dydaktyczna o wysokich kwalifikacjach, jakość nauczania, pozytywne oceny Państwowej Komisji Akredytacyjnej to najważniejsze oznaki rangi uczelni. Czy w opinii Pana Rektora, poza wymienionymi, są jeszcze inne pozytywne obszary działalności?

Atutem naszej Uczelni jest bez wątpienia Biblioteka Główna zabezpieczająca w pełni oczekiwania studentów i pracowników naukowych, czego dowodem są właśnie pozytywne oceny PKA. Uczelnia nie otrzymuje dotacji na zakupy zbiorów i prowadzenie Biblioteki. Są one gromadzone ze środków pochodzących od studentów, tj. z pozyskiwanego czesnego.

Podobnie jest z działalnością wydawniczą. Rzadko która uczelnia niepubliczna w Polsce może poszczycić się tak dużą liczbą opublikowanych książek, głównie autorów wywodzących się z naszego środowiska akademickiego. Atuty, które wymieniłem powyżej potwierdzają naszą wysoką pozycję wśród uczelni niepublicznych w kraju i stanowią dowód wyjątkowej determinacji i zaangażowania władz Szkoły od chwili jej powstania.

Jakie są założenia związane z polityką naukową uczelni — polityką w zakresie badań naukowych, utworzenia instytutów, studiów doktoranckich?

Władze dziekańskie Wydziału Pedagogiki i Nauk o Zdrowiu podejmują starania związane z uruchomieniem studiów III stopnia, a więc studiów doktoranckich na najstarszym kierunku naszej Uczelni — pedagogice. Należy pamiętać, że od kilku lat w rankingu uczelni niepublicznych w Polsce kierunek

pedagogika w WSHE plasuje się w pierwszej dziesiątce.

Dużą uwagę w nowym roku akademickim przywiązywać będziemy do uruchomienia platformy e-learningowej adresowanej szczególnie do studentów studiów niestacjonarnych. Liczę na duże wsparcie tej inicjatywy ze strony wykładowców naszej Uczelni.

Na podniesienie poziomu kształcenia duży wpływ ma rozwój badań naukowych i udział naszych nauczycieli akademickich w organizowanych konferencjach zarówno w naszej Uczelni, a także w innych ośrodkach naukowych w Polsce i zagranicą. Aby usprawnić ten proces w marcu br. powstaną dwa pierwsze w dziejach naszej Uczelni instytuty naukowe: Instytut Pedagogiki i Instytut Nauk o Zdrowiu. W tworzonych instytutach widzę możliwość, obok wspierania procesu dydaktycznego, przede wszystkim rozwoju badań naukowych, szczególnie wśród młodej kadry dydaktycznej.

Uczelnia niepubliczna nie ma dotacji ministerialnych, działalność opiera się na środkach własnych i ewentualnie dodatkowo z pozyskiwanych funduszy. Czy uczelnia będzie aplikować o fundusze? Czy widzi Pan Rektor potrzebę powołania np. pełnomocnika rektora bądź zespołu przy rektorze do spraw pozyskiwania i wykorzystania funduszy europejskich i środków zewnętrznych z innych źródeł?

Aby realizować badania należy składać aplikacje o fundusze do wielu instytucji, jak chociażby: Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Ministerstwa Edukacji Narodowej, Wojewódzkiego i Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Osobnym problemem jest składanie wniosków o fundusze europejskie. Ta forma pozyskiwania środków w ostatnich miesiącach nabiera wyjątkowego przyspieszenia. Rozważam powołanie w najbliższym czasie w strukturze Uczelni Biura Projektów Europejskich, całkowicie samofinansującego się, a jego zadaniem będzie składanie wniosków o środki zewnętrzne, wspomagające tym samym proces edukacyjny i powiększające atrakcyjność naszej oferty wśród kadry dydaktycznej oraz studentów.

Niż demograficzny, powiększająca się konkurencja wymusza konieczność opracowania i wdrożenia nowej oferty edukacyjnej. Czy planowane jest np. tworzenie nowych kierunków, łączenie kierunków różnej specjalności bądź też inne zamierzenia?

Od dwóch lat stale pogłębia się niż demograficzny, który, jak można było wcześniej zaobserwować, objął także szkolnictwo wyższe. Ten proces może potrwać jeszcze kilka lat. Stąd ważny jest dobór wyjątkowo trafnych kierunków, które mogą być atrakcyjne dla przyszłych studentów. Dlatego też przywiązuję tak dużą uwagę do tworzonej „Nowej strategii uczelni”, która uwzględniać powinna aktualne i przewidywane tendencje demograficzne, rynek pracy i atrakcyjność kierunków studiów.

Czy brana jest pod uwagę fuzja uczelni?

Docierają do mnie pierwsze sygnały z różnych uczelni niepublicznych w kraju o potrzebie łączenia się szkół poprzez tworzenie korporacji bądź wszechnic edukacyjnych. Należy brać pod uwagę zagrożenie, że około 30 procent wyższych uczelni niepublicznych w Polsce nie sprostą w najbliższych latach problemom wynikającym przede wszystkim z narastającego niżu demograficznego i dużej konkurencyjności uczelni publicznych. Od wielu lat marzeniem moim jest utworzenie we Włocławku jednej prężnie działającej uczelni, która będzie w stanie sprostać obecnym wyzwaniom cywilizacyjnym. Jednak, aby to osiągnąć, potrzebny jest konsensus i determinacja różnych środowisk intelektualnych Włocławka.

W Polsce odnotowano już pierwsze przykłady łączenia interesów poszczególnych szkół wyższych. Biorąc pod uwagę obecny potencjał intelektualny Uczelni, a także Włocławskiego Towarzystwa Naukowego jestem przekonany, że wspólnie można zdziałać o wiele więcej, wyzwalając tym samym inicjatywy poszczególnych osób, które mogą przelożyć się na sukces i wyjątkową pozycję naszej Uczelni nie tylko w środowisku lokalnym.

WSHE została założona przez WTN, które w tym roku obchodzi jubileusz 30-lecia. Jest Pan związany od początku zarówno z WTN, jak i z WSHE, w chwili powstawania idei utworzenia uczelni, koncepcji funkcjonowania, realizacji inicjatywy i w kolejnych latach. Proszę przypomnieć sobie te dni, porównać ówczesne założenia z obecnym etapem funkcjonowania uczelni.

W bieżącym roku mija trzydzieści lat od daty utworzenia Włocławskiego Towarzystwa Naukowego, którego miałem przyjemność być członkiem założycielem i wieloletnim członkiem Zarządu. Utworzenie przez

Towarzystwo w 1995 r. Wyższej Szkoły Humanistyczno-Ekonomicznej miało wyzwolić wśród jego członków dodatkową energię, która miała doprowadzić do podniesienia Włocławka do rangi ośrodka akademickiego. Z perspektywy prawie piętnastu lat uważam, że cel ten Włocławskie Towarzystwo Naukowe osiągnęło. Obecnie przedsięwzięcia na rzecz dalszego funkcjonowania i rangi Uczelni w środowisku spoczywają na samej Uczelni. Należy uczynić wszystko, aby cel, jaki przyświecał inicjatorom utworzenia wyższej uczelni we Włocławku, nie poszedł na marne. Pragnę zaapelować o zespolenie wysiłków, które niezależnie od występujących różnic, własnych indywidualnych oczekiwań, można skupić wokół jednego celu — *pro publico bono*.

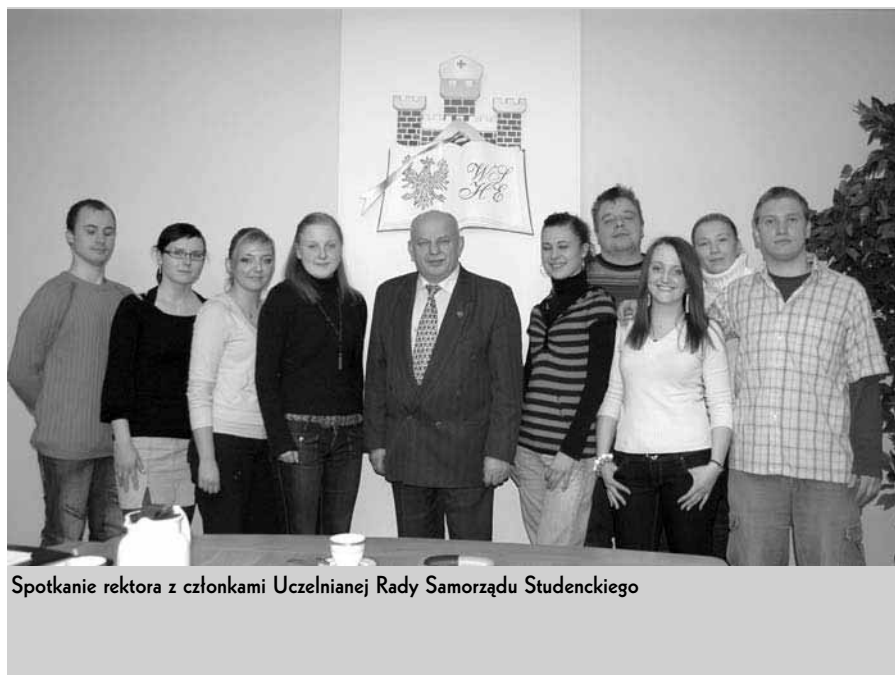
Na zakończenie — czego życzy Pan studentom i pracownikom?

Wszystkie omówione powyżej przedsięwzięcia na rzecz rozwoju Uczelni, tocząca się dyskusja nad jej przyszłością podyktowane są przede wszystkim dobrem studenta. Należy życzyć wszystkim studentom, aby mieli przeświadczenie, że cokolwiek czyni się w Uczelni to tylko z myślą o podnoszeniu poziomu kształcenia, zwiększeniu atrakcyjności oferty edukacyjnej, interdyscyplinarności nauczania.

Będę czynił wszystko, aby zarówno studenci, jak i pracownicy naukowo-dydaktyczni byli przekonani, że Wyższa Szkoła Humanistyczno-Ekonomiczna jest Uczelnią stabilną, wysoko notowaną w rankingach wyższych uczelni, otwartą na różnorodność poglądów i zespoloną wokół głównych wartości artykułowanych w procesie nauczania i wychowania.

rozmawiała

Dorota Wojciechowska

Spotkanie rektora z członkami Uczelnianej Rady Samorządu Studenckiego

ZBIORNIK WŁOCŁAWSKI I CO DALEJ?

Inauguracja roku
akademickiego 2008/2009
Skrót wykładu dr. Zbigniewa Brendy

Gospodarka wodna stanowi bardzo ważny czynnik rozwoju każdego kraju. Ma ona na celu optymalne wykorzystanie istniejących zasobów wodnych dla celów gospodarczych, zapewnienie skutecznej ochrony przeciwpowodziowej, a także zachowanie walorów i prawidłowe funkcjonowanie środowiska przyrodniczego. Osiągnięcie tego związane jest z realizacją różnych inwestycji hydrotechnicznych, które co jest oczywiste, stanowią poważną ingerencję w środowisko przyrodnicze. Minimalizacja negatywnych skutków takiej ingerencji, wymaga nie tylko przeprowadzenia odpowiedniego programu badawczego i projektów technicznych, ale także konsekwentnej realizacji przyjętych rozwiązań i ustaleń. Rezygnacja choćby z części, spójnego wewnętrznego programu inwestycyjnego i projektu technicznego, uniemożliwia osiągnięcie zakładanych korzyści gospodarczych, pociąga za sobą negatywne skutki ekologiczne, a także powoduje ujawnienie się wielu realnych i poważnych zagrożeń.

Przykładem takiej inwestycji jest stopień wodny i zbiornik we Włocławku zbudowany w latach 1963–1970, jako element kaskady ośmiu stopni, jakie planowano wybudować na odcinku dolnej Wisły. Ponad trzydziestoletnia eksploatacja tego kompleksu hydroenergetycznego zrealizowanego prawidłowo pod względem technicznym, jednak nie przystosowanego do samodzielnej pracy spowodowała, obok pozytywnych, również wiele negatywnych zmian w środowisku przyrodniczym poniżej zapory. Najbardziej widoczną jest rozległa erozja koryta rzeki. Odcinek Wisły objęty erozją osiągnął długość około 28 km. Konsekwencją tego zjawiska jest obniżenie się dna rzeki oraz poziomu wody na dolnym stanowisku stopnia o około 3 m.

Powoduje to wiele szkód w obiektach hydrotechnicznych oraz wpływa ujemnie na wiele innych budowli infrastrukturalnych. Przykładem może być most drogowy na Wiśle we Włocławku, gdzie w bezpośrednim sąsiedztwie środkowych filarów powstały głębokie na kilka metrów wyboje mogące naruszyć statykę całej budowli. Dopiero poważny remont tego obiektu pozwolił zapobiec poważnej katastrofie budowlanej. Proces erozji zaczyna zagrażać również funkcjonowaniu rurociągów przesyłowych przechodzących przez Wisłę w rejonie zakładów Anwil.

Jedną z bardzo wyraźnych zmian morfologicznych, związanych ze wspomnianym procesem jest zanik dawnych kęp wiślanych, a także powstanie silnie wypłyconego odcinka akumulacyjnego, który utworzył się poniżej Nieszawy. W ten sposób pomiędzy Nieszawą a Ciechocinkiem utworzył się bardzo niebezpieczny zatorogenny odcinek rzeki. Stanowi on poważne zagrożenie powodziowe dla całego obszaru Niziny Ciechocińskiej.

Spiętrzenie wód Wisły i powstanie Zbiornika Włocławskiego przyczyniło się jednak do wielu zmian pozytywnych w środowisku przyrodniczym. W świetle dotychczasowych badań prowadzonych przez zespół prof. dr. hab. Andrzeja Gizińskiego problem ten można w skrócie przedstawić następująco:

1. Po przepłynięciu przez Zbiornik Włocławski jakość wody w Wiśle poprawia się bardzo wyraźnie. Dotyczy to zwłaszcza ilości zawiesiny oraz stężenia związków fosforu odpowiedzialnych za groźne zjawisko eutrofizacji.

2. Zbiornik Włocławski jest bardzo bogaty w życie biologiczne. Występują tutaj, między innymi, wszystkie gatunki ryb (reofilne) notowane przed budową zapory. Zdecydowanie obficie rozwija się zooplankton i zoobentos.

3. Nie jest prawdą, że Zbiornik jest osadnikiem, w którym zgromadziły się śmiertelne osady. Badania wykazały, że zawartość metali ciężkich w osadach mulistych jest niższa od przeciętnej notowanej w osadach innych rzek Polski. To samo dotyczy tkanek ryb, gdzie zawartość tych metali jest kilka razy niższa od dopuszczalnych norm.

4. Wody Zbiornika Włocławskiego wpłynęły bardzo korzystnie na środowisko dolnej Wisły na odcinku pomiędzy Włocławkiem a Płockiem. Objawia się to, między innymi, poprawą stosunków wodnych na obszarze Gostynińsko-Włocławskiego Parku Krajobrazowego oraz doskonałą kondycją znajdujących się tam lasów.

5. Wody Zbiornika Włocławskiego i jego otoczenie stały się siedliskiem dla licznej ornitofauny, w tym również wielu gatunków rzadkich i chronionych.

W świetle powyższych rozważań można stwierdzić, że w chwili obecnej w ogólnym bilansie zmian i przekształceń, jakie w środowisku przyrodniczym spowodowały budowa i funkcjonowanie zapory we Włocławku, przeważają elementy pozytywne, wpływające korzystnie na stan i zasoby środowiska tego odcinka dolnej Wisły. Dzieje się tak mimo, że obiekt ten funkcjonuje samotnie, a nie jak pierwotnie planowano jako element systemu kaskady. Jednak dalsza eksploatacja w takich warunkach prowadzić musi do systematycznego pogarszania nie tylko technicznych warunków pracy stopnia wodnego, ale również narastania zagrożenia katastrofą budowlaną i ekologiczną. W konsekwencji cały bilans pozytywnych oddziaływań na środowisko zostanie stracony na rzecz zmian zdecydowanie negatywnych.

W związku z tym rodzi się oczywiste pytanie co należy zrobić, aby taki scenariusz się nie sprawdził. Wydaje się, że jedynym prawidłowym rozwiązaniem jest budowa kolejnego stopnia na Wiśle poniżej Włocławka, w rejonie Ciechocinek–Nieszawa. Dokładna lokalizacja takiego obiektu powinna wynikać ze szczegółowych badań i analiz nie tylko hydrotechnicznych, ale również i przyrodniczych. Należy brać również pod uwagę czynnik ekonomiczny, gdyż będzie odgrywał on ważną rolę przy podejmowaniu decyzji o realizacji inwestycji i zaangażowaniu kapitału prywatnego.

Realizacja stopnia wodnego w rejonie Ciechocinek–Nieszawa daje realne możliwości eliminacji wymienionych wcześniej zagrożeń oraz pozwoli na zahamowanie niekorzystnych zmian i procesów, jakie zachodzą w rzece i na obszarze doliny poniżej

Włocławka. Wpłyne również korzystnie na stan środowiska przyrodniczego tego obszaru. Stwierdzenie takie wynika z obserwacji funkcjonującego Zbiornika Włocławskiego, a także stanu środowiska przyrodniczego doliny Wisły na odcinku pomiędzy Włocławkiem a Ciechocinkiem.

Można z bardzo dużym prawdopodobieństwem przyjąć, że budowa nowego stopnia wraz ze zbiornikiem pozwoli uzyskać następujące efekty przyrodnicze:

1. Poprawie ulegnie czystość wody zarówno w obrębie zbiornika, jak i na odcinku Wisły poniżej zapory.

2. Możliwe będzie odtworzenie dawnych wysp wiślanych, dzięki temu powstaną doskonałe warunki lęgowe dla licznych gatunków ornitofauny, w tym zwłaszcza objętych ochroną.

3. Powstrzymany zostanie proces przesuszenia doliny Wisły.

4. Możliwe będzie odtworzenie niektórych siedlisk roślinności hydrofilnej, co znakomicie wzbogaci strukturę przyrodniczą tego odcinka doliny Wisły. Wpłyne to również bardzo korzystnie na funkcję doliny jako ważnego korytarza ekologicznego o znaczeniu europejskim.

5. Zlikwidowana zostanie groźba katastrofy ekologicznej, spowodowanej ewentualną awarią tranzytowych rurociągów przebiegających po dnie Wisły w rejonie Zakładów Azotowych „Anwil” we Włocławku.

6. Zabezpieczenie stopnia wodnego we Włocławku poprzez podparcie dolnego stanowiska podpiętrzonymi wodami zbiornika

nieszawskiego, spowoduje uruchomienie przepławki dla ryb. Umożliwi to częściowe rozwiązanie problemu migracji ryb wędrownych na tym odcinku Wisły.

7. Zdecydowana poprawa bezpieczeństwa funkcjonowania stopnia wodnego Włocławek, związana z budową stopnia w rejonie Nieszawy, eliminuje możliwość wielkiej katastrofy ekologicznej, jaka mogłaby mieć miejsce w przypadku niekontrolowanego wypływu wód ze Zbiornika Włocławskiego, spowodowanego awarią zapory.

8. Funkcjonowanie hydroelektrowni na stopniu wodnym w Nieszawie będzie miało korzystny wpływ na poprawę higieny atmosfery. Wiązać się to będzie z ograniczeniem emisji spalin i gazów cieplarnianych. Bezpośredni efekt ekologiczny z tego tytułu, przy założonej produkcji rzędu 410 GWh, to zmniejszenie emisji CO₂ o około 12 tys. ton, SO₂ o 6 tys. ton w skali roku.

9. Przyjęte założenia techniczno-projektowe oraz system pracy elektrowni wodnej na stopniu w rejonie Nieszawy, ograniczą proces erozji koryta Wisły na dolnym stanowisku i poniżej. Tak więc nie powtórzy się sytuacja, jaka ma miejsce obecnie we Włocławku.

Z powyższych informacji wynika jednoznacznie, że realizacja stopnia wodnego w rejonie Ciechocinek–Nieszawa powinna mieć korzystny wpływ na środowisko doliny Wisły. Dotyczy to zarówno wzbogacenia struktury przyrodniczej, jak również umocnienia jej funkcji jako korytarza ekologicznego.

Literatura

Babiński Z., *Procesy erozyjno-akumulacyjne poniżej stopnia wodnego Włocławek, ich konsekwencje i wpływ na morfodynamikę planowanego zbiornika Nieszawa*, Wyd. „Top Kurier”, Toruń 1997. Praca wykonana w ramach projektu badawczego KBN nr 6P20200307 pt. „Hydrologiczne i geomorfologiczne konsekwencje zabudowy hydrotechnicznej dolnej Wisły”, PAN Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania Toruń.

Banach M., *Morfodynamika strefy brzegowej zbiornika Włocławek*, Prace Geograficzne 161, PAN Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania, Ossolineum, Wrocław–Warszawa–Kraków 1994.

Brenda Z., Giziński A., *Problemy zagospodarowania dolnej Wisły na przykładzie województwa kujawsko-pomorskiego*, „Zeszyty Naukowe WSHE”, t. 6: Ochrona Środowiska, Wyższa Szkoła Humanistyczno-Ekonomiczna we Włocławku, Włocławek 2000.

Glazik R., *Wpływ zbiornika wodnego na Wisłę we Włocławku na zmiany stosunków wodnych w dolinie*, Ossolineum, Wrocław–Warszawa–Kraków–Gdańsk 1978. Dokumentacja Geograficzna, z. 2–3, Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania PAN.

Glazik R., *Obieg wody w obszarze depresyjnym zbiornika „Włocławek”*, „Kaskada” 1995, nr 1–2.

Grześ M., *Zatory i powódzie zatorowe na dolnej Wiśle – mechanizmy i warunki*, Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania PAN, Warszawa 1991.

Mieler Z., *Wpływ pracy stopnia wodnego na korytko rzeki, budowle i tereny przyległe*, [w:] *Stopień wodny Ciechocinek na dolnej Wiśle. Konieczność, główne uwarunkowania i sposób realizacji*, Fundacja „Kaskada Dolnej Wisły”, Włocławek 1997.

Zaproszeni goście

WSHE LIDEREM W RANKINGU SZKÓŁ WYŻSZYCH!

Dnia 8 maja 2008 r. redakcje dziennika „Rzeczpospolita” oraz magazynu edukacyjnego „Perspektywy” ogłosiły wyniki kolejnej edycji Rankingu Szkół Wyższych w Polsce. Wyższa Szkoła Humanistyczno-Ekonomiczna we Włocławku po raz kolejny została sklasyfikowana na pierwszej pozycji wśród niepublicznych uczelni w województwie kujawsko-pomorskim.

Ranking „Rzeczpospolitej” i „Perspektyw” oceniał szkoły akademickie, niepubliczne uczelnie magisterskie, niepubliczne uczelnie licencjackie oraz państwowe wyższe szkoły zawodowe. W Polsce aktualnie działa ponad 300 uczelni niepublicznych, z czego ponad 100 posiada uprawnienia do nadawania tytułu magistra, na co najmniej jednym kierunku studiów. Do tego grona zalicza się Wyższa Szkoła Humanistyczno-Ekonomiczna we Włocławku.

Włocławska uczelnia od kilku lat bierze czynny udział w podobnych rankingach. W tegorocznej edycji WSHE ułokowała się na 30. miejscu najlepszych niepublicznych uczelni magisterskich w Polsce (na 90 sklasyfikowanych), awansując tym samym o 12 pozycji w stosunku do roku ubiegłego. Wyższa Szkoła Humanistyczno-Ekonomiczna we Włocławku w tej klasyfikacji uzyskała najlepszy wynik wśród uczelni z województwa kujawsko-pomorskiego. Lokaty uczelni niepublicznych z naszego regionu wskazują na to, iż WSHE we Włocławku od kilku lat zachowuje pozycję lidera. Pozostałe szkoły wyższe z województwa uplasowały się na następujących pozycjach: 72, 83 i 84.

W rankingu brane były pod uwagę następujące kryteria: ocena jakości kształcenia, potencjał naukowy, rozwój kadry własnej, nasycenie kadry osobami o najwyższych kwalifikacjach, akredytacje, oferta kształcenia, aktywność wydawnicza uczelni, dostępność dla studentów kadr wysokokwalifikowanych, baza dydaktyczna, powierzchnia na studenta, stan zbiorów, komputeryzacja zasobów bibliotecznych, prenumerata polskich czasopism, prenumerata zagranicznych czasopism, zdalny dostęp do zasobów bibliotecznych, dostępność miejsc do nauki własnej, możliwości rozwijania zainteresowań naukowych, kulturalnych, dostępność uczelni dla studentów zamiejscowych, osiągnięcia sportowe.

JESTEŚMY WIARYGODNĄ SZKOŁĄ!

29 maja br. Wyższa Szkoła Humanistyczno-Ekonomiczna we Włocławku otrzymała po raz czwarty certyfikat „Wiarygodna Szkoła”. Organizatorem programu przyznawania ww. wyróżnienia jest Akademickie Centrum Informacyjne z Poznania. Certyfikacją objęte były wyższe szkoły niepubliczne z całego kraju.

W rankingu Akademickiego Centrum Informacyjnego z Poznania Wyższa Szkoła Humanistyczno-Ekonomiczna we Włocławku uplasowała się na piątym miejscu w Polsce wśród uczelni niepublicznych! Ocenie poddane zostały: siła intelektualna uczelni, baza dydaktyczno-naukowa, umiędzynarodowienie szkoły oraz „przyjazne studiowanie”. ACI wyłoniło najlepsze uczelnie wyodrębnione według profilu kształcenia: uniwersytety, uczelnie techniczne, ekonomiczne, medyczne, rolnicze, pedagogiczne, artystyczne, zawodowe oraz akademie wychowania fizycznego.

WSHE znalazła się w gronie 79 uczelni w Polsce, którym przyznano ten zaszczytny tytuł. Przyznanie certyfikatu „Wiarygodna Szkoła” oznacza m.in., jak piszą organizatorzy, potwierdzenie silnych podstaw prawnych funkcjonowania podmiotu w zakresie kierunków i specjalności kształcenia. Ponadto nagrodzona uczelnia posiada odpowiednią bazę dydaktyczną, zapewnia komfortowe warunki studiowania, tworzy perspektywy dla przyszłej pracy zawodowej oraz pozwala realizować się słuchaczom poprzez pozadydaktyczne formy działalności (koła zainteresowań, organizacje studenckie, kluby sportowe, wydawnictwa uczelniane).

Według Akademickiego Centrum Informacyjnego „Wiarygodna Szkoła” to szkoła godna zaufania. Podejmując naukę w takiej uczelni student może mieć pewność, że wybrana przez niego placówka dba o wysoki standard nauczania i dokłada wszelkich starań, by jej absolwenci z łatwością odnaleźli się na rynku pracy. Celem projektu realizowanego przez Akademickie Centrum Informacyjne jest bowiem uwiarygodnienie działań szkół wyższych w oczach maturzystów.

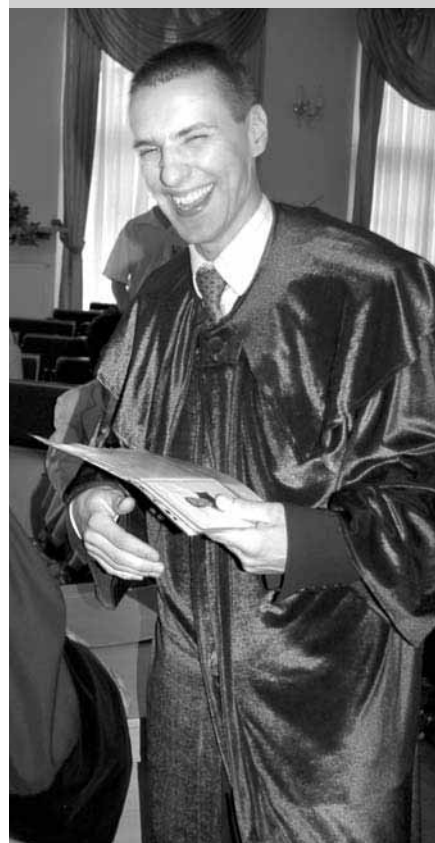
NOWA PROPOZYCJA KSZTAŁCENIA

Dla wszystkich osób pragnących zdobyć tytuł magistra Wyższa Szkoła Humanistyczno-Ekonomiczna we Włocławku przygotowała ciekawą ofertę kształcenia. Uczelnia uruchomiła rekrutację na studia II stopnia (magisterskie) na kierunku pedagogika o specjalności pedagogika ogólna, w trybie niestacjonarnym (zaocznym). Studia te adresowane są do absolwentów studiów I stopnia (licencjackich, inżynierskich) kierunków niepedagogicznych.

Na tych studiach doskonale odnajdą się osoby, które chcą kształcić się w więcej niż jednym kierunku. Nie bez znaczenia jest fakt, iż posiadanie dwóch dyplomów zwiększa szanse na współczesnym rynku pracy. Oferta uczelni wpisuje się w założenia Procesu Bolońskiego związane z promocją wielokierunkowości wykształcenia.

Absolwent tego kierunku uzyska przygotowanie teoretyczne o charakterze interdyscyplinarnym zorientowanym na pedagogikę ogólną. Potrafi dostrzegać i samodzielnie rozwiązywać problemy teoretyczne oraz prowadzić badania naukowe. Zostanie przygotowany do podejmowania procesów samokształcenia.

Absolwenci naszej uczelni zwolnieni są z opłaty rekrutacyjnej i wpisowego!

WYKŁADY OTWARTE

KS. PROF. WSHE DR. HAB. MARIANA WŁOSIŃSKIEGO

4 marca 2008 r. ks. dr hab. Marian Włosiński, prof. WSHE wygłosił dla studentów uczelni i słuchaczy Włocławskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku wykład pt. „Satanizm we współczesnym świecie”. Podkreślił, że grupy i ruchy sataniczne są bardzo zróżnicowane, część z nich jest wzajemnie powiązana, inne nie; niektóre pozostają nieznane nawet dla osób mających kontakt ze środowiskami satanicznymi. Ludzie zaangażowani w kult szatana, podobnie jak sataniści oddający cześć szatanowi jako bogu, posiadają przedmioty z umieszczonymi na nich symbolami satanicznymi. Tak jak wyznawca Boga nosi krzyżyk, satanista nosi na swoim ubraniu sataniczny symbol.

Pociąga ich potęgą siły, bezkarność, możliwość odrzucenia nietolerowanego przez nich świata. Z reguły szybko wstępują na drogę kryminalną. Anonimowość Internetu sprawia, że w ocenie fachowców jest on doskonałym medium do przenoszenia treści satanistycznych. Nie należy jednak traktować komputerowej sieci jako siedziby szatana. Satanizm w Polsce staje się problemem społecznym.

Kolejny wykład pt. „Etos współczesnej historii Polski w kontekście pontyfikatu Jana Pawła II” ks. dr hab. Marian Włosiński wygłosił 2 kwietnia 2008 r. Wykład upamiętnił trzecią rocznicę śmierci papieża Jana Pawła II. Aulę uczelni wypełnili studenci WSHE, słuchacze Włocławskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku, liczni mieszkańcy miasta i regionu łącznie z biskupem Bronisławem Dembowskiem i prezydentem Włocławka Andrzejem Pałuckim. Prelegent uwypuklił zasługi papieża, który prawdziwością tego, co mówił, przywrócił narodowi polskiemu wspólny język i ofiarował słownik, w którym znów znalazły się takie słowa, jak: dobro, zło, uczciwość, patriotyzm. Papież uruchomił zniszczony przez komunistyczne media i cenzurę dialog społeczny. Dał iskrę, która spowodowała wybuch Solidarności, będący wówczas zrywem duchowym. Jego pontyfikat miał, ma i będzie mieć wpływ na kolejne pokolenia świata. Etos współczesnej historii Polski można poznawać w kontekście niezwykłego pontyfikatu Jana Pawła II.

Ks. prof. WSHE dr. hab. Marian Włosiński w wygłoszonym wykładzie otwartym w dniu 13 listopada 2008 r. nt. „Europejski etyczny wymiar Jasnej Góry” wskazał, że w jasno-górskiej ewangelizacji zawiera się wezwanie do życia w wolności, do czynienia dobrego użytku z wolności, do budowania a nie do niszczenia. Stąd też Jasna Góra dla licznych narodów Europy i świata jest miejscem odzyskiwania prawdziwej godności, jest miejscem ewangelizacji przybywających pielgrzymów.

W dniu 11 grudnia 2008 r. odbył się wykład otwarty ks. prof. WSHE dr. hab. Mariana Włosińskiego nt. „Zjawisko agresji etycznym problemem”. Prelegent podkreślił często spotykany szantaż, grożenie karą w razie skargi, wulgarne obelgi i wyzwiska, przenoszenie agresji na rodziców czy przedmioty osobiste, zmuszanie do upokarzających i ośmieszających zachowań, naruszanie nieetykalności fizycznej, seksualnej czy godności osobistej. Jedynym prawidłowym sposobem odniesienia się do osoby jest miłość dojrzała, pozwalająca nie tylko zainteresować się innym, ale zrozumieć go, a rozumiejąc działać dla jego dobra.

Symposium pt. „Jan Paweł II orędownik prawdy i nadziei”, 7 października 2008 r.

W związku z przypadającą 16 października 2008 r. 30. rocznicą wyboru kardynała Karola Wojtyły na papieża w auli WSHE przy ul. Piwnej 3 odbyło się sympozjum o zasięgu międzynarodowym (Polska, Słowacja i Włochy). Prelegenci zgodnie podkreślali, że aktualnie świat chce i zaczyna słyszeć oraz rozumieć to, co przekazał Ojciec Święty Jan Paweł II jako orędownik prawdy i nadziei (Giovanni Paolo II messaggero di verità e di speranza; Ján Pavol II. orodovník pravdy a nádeje). Powszechne jest twierdzenie, że Jan Paweł II to człowiek wielki i dobry. Jego mocny, dźwięczny głos koł, wzruszał, pouczał. Był pewnym portem, bezpieczną przystanią, przyjacielem, do którego biegły modlitwy milionów w chwilach ich szczyścia i w godzinach rozpacz. Kiedy Jan Paweł II odszedł do domu Ojca świat płakał, ale nie były to łzy smutku. Ogromne rzesze ludzi świata jednomyślnie czuły prawdę i nadzieję, że w niebie mają swojego przyjaciela! Sympozjum zorganizował Wydział Pedagogiki i Nauk o Zdrowiu, jego moderatorem był ks. prof. WSHE dr. hab. Marian Włosiński. Materiały z sympozjum zostały opublikowane przez wydawnictwo WSHE.

Dorota Wojciechowska

ZAPROSZENIE

- Wykłady ks. prof. WSHE dr. hab. Mariana Włosińskiego
- „Kultura bez narkotyków”, 26 lutego 2009 r. o godz. 10.00 w sali 10 Collegium Novum WSHE, ul. Okrzei 94 A
  - „Właściwe odczytywanie Biblii i jej wpływ na człowieka”, 7 maja 2009 r. o godz. 10.00 w Sali 10 Collegium Novum.

W dniu 2 kwietnia 2009 r. o godz. 10.00 w Auditorium Maximum im. Jana Pawła II przy ul. Piwnej 3 we Włocławku z inicjatywy Wydziału Pedagogiki i Nauk o Zdrowiu w 4. rocznicę śmierci Jana Pawła II odbędzie się sympozjum nt. „Wizja pedagogiczna Jana Pawła II dla współczesnej edukacji”. Moderator sympozjum ks. prof. WSHE dr. hab. M. Włosiński zapowiada udział prelegentów zagranicznych i publikację wydawnictwa WSHE.

CHARAKTERYSTYKA STUDIÓW LICENCJACKICH PIELĘGNIARSTWO

Podstawą funkcjonowania kierunku studiów pielęgniarstwo w WSHE we Włocławku jest: •Uchwała nr 624/2003 Prezydium Państwowej Komisji Akredytacyjnej z dnia 9 października 2003 r. dotycząca pozytywnej opinii złożonego wniosku przez Wyższą Szkołę Humanistyczno-Ekonomiczną we Włocławku o utworzenie kierunku pielęgniarstwo; •Decyzja Ministra Zdrowia nr 3/II/2009 dotycząca udzielenia akredytacji dla kierunku pielęgniarstwo na okres 5 lat; •Uchwała 536/2008 Państwowej Komisji Akredytacyjnej z dnia 4 września 2008 r. dotycząca udzielenia akredytacji dla kierunku pielęgniarstwo na 5 lat.

Kształcenie na kierunku pielęgniarstwo realizowane jest w trybie stacjonarnym oraz niestacjonarnym (zaocznym).

Studia stacjonarne przeznaczone są dla absolwentów szkół średnich, którzy nie posiadają przygotowania zawodowego. Nauka trwa 3 lata (6 semestrów). Zajęcia teoretyczne odbywają się w odpowiednio wyposażonych pracowniach i salach dydaktycznych uczelni. Program kształcenia praktycznego realizowany jest w wybranych przez uczelnię zakładach opieki zdrowotnej na terenie miasta Włocławka a także Lipna. W tym celu uczelnia nawiązuje odpowiednie umowy. Celem kształcenia jest w szczególności:

- przygotowanie studentów do świadczenia wysokiej jakości opieki nad człowiekiem zdrowym i chorym w jego miejscu zamieszkania i w instytucjach ochrony zdrowia,
- stymulowanie wszechstronnego rozwoju studentów, rozwijanie wrażliwości na potrzeby drugiego człowieka oraz przygotowanie ich do permanentnego doskonalenia się,
- rozwijanie umiejętności analitycznego i krytycznego myślenia studentów dla podniesienia efektów opieki,
- tworzenie atmosfery współdziałania, dzielenia się osiągnięciami, odpowiedzialności za jakość pracy zespołu i za podnoszenie rangi zawodu,
- przygotowanie studentów do prowadzenia badań w pielęgniarstwie celem wzbogacenia teorii i praktyki zawodowej.

Absolwent studiów zawodowych na kierunku pielęgniarstwo uzyskuje tytuł licencjata pielęgniarstwa i jest przygotowany do podjęcia studiów drugiego stopnia. Posiada wiedzę z obszaru nauk medycznych oraz wiedzę szczegółową z zakresu pielęgniarstwa. Jest przygotowany do samodzielnego wykonywania zawodu a także do pracy w publicznych i niepublicznych zakładach opieki zdrowotnej.

Studia niestacjonarne (pomostowe) adresowane są do osób posiadających dyplom pielęgniarki bądź pielęgniarza oraz prawo wykonywania tego zawodu.

Głównym celem kształcenia pielęgniarzek jest podniesienie ich kompetencji zawodowych oraz uzyskanie tytułu licencjata pielęgniarstwa. Uzyskane kwalifikacje i dyplom są uznawane we wszystkich krajach Unii Europejskiej.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 11 maja 2004 r. czas kształcenia na studiach zawodowych jest uwarunkowany rodzajem ukończonej szkoły medycznej i nie może być krótszy niż:

- a) cztery semestry (1633 godz.) — dla absolwentów pięcioletnich liceów medycznych, którzy rozpoczęli naukę w roku szkolnym 1980/81 lub później,
- b) pięć semestrów (3000 godz.) — dla absolwentów pięcioletnich liceów medycznych, którzy rozpoczęli naukę wcześniej niż w roku szkolnym 1980/81,
- c) cztery semestry (2410 godz.) — dla absolwentów dwuletnich medycznych szkół zawodowych,
- d) trzy semestry (1984 godz.) — dla absolwentów dwuipółletnich medycznych szkół zawodowych,
- e) dwa semestry — dla absolwentów trzyletnich medycznych szkół zawodowych.

Absolwent studiów niestacjonarnych (pomostowych) uzyskuje tytuł licencjata pielęgniarstwa i jest przygotowany do samodzielnego pełnienia roli zawodowej, poprzez zarządzanie opieką zdrowotną, a także świadczenie opieki zdrowotnej. Posiada umiejętności zawodowe pomagania jednostce, rodzinie i grupie społecznej w osiąganiu i utrzymaniu pełni możliwości fizycznych, społecznych i psychicznych w środowisku nauczania, zamieszkania oraz pracy.

Działalność naukowo-badawcza. Na kierunku studiów pielęgniarstwo realizowane są obecnie następujące zadania o charakterze naukowo-badawczym:

1. Jakość życia człowieka w różnym wieku i stanie zdrowia;
2. Zastosowanie teoretycznych podstaw opieki nad pacjentem w praktyce pielęgniarstwa;
3. Efektywność procesu kształcenia studentów pielęgniarstwa studiów licencjackich.

Oczekujemy na opinię MNiSW dotyczącą uruchomienia studiów drugiego stopnia na kierunku pielęgniarstwo.

POŁOŻNICTWO

Podstawą funkcjonowania kierunku jest Decyzja Ministra Zdrowia Nr 23/II/2007 dotycząca udzielenia akredytacji na okres 3 lat.

Studia stacjonarne skierowane są do osób nieposiadających przygotowania zawodowego. Nauka trwa 3 lata (6 semestrów). Absolwent uzyskuje tytuł licencjata położnictwa i jest przygotowany do podjęcia studiów drugiego stopnia. Zajęcia teoretyczne odbywają się w odpowiednio wyposażonych pracowniach i salach dydaktycznych uczelni. Program kształcenia praktycznego realizowany jest w wybranych przez uczelnię zakładach opieki zdrowotnej. W tym celu uczelnia nawiązuje odpowiednie umowy. Celem kształcenia jest w szczególności:

- przygotowanie studentów do świadczenia wysokiej jakości opieki nad kobietą i jej rodziną, kobietą ciężarną, kobietą rodzącą oraz położnicą i noworodkiem w ich miejscu zamieszkania i w instytucjach ochrony zdrowia;
- stymulowanie wszechstronnego rozwoju studentów, rozwijanie wrażliwości na potrzeby drugiego człowieka oraz przygotowanie ich do permanentnego doskonalenia się;
- rozwijanie umiejętności analitycznego i krytycznego myślenia studentów dla podniesienia efektów opieki;
- tworzenie atmosfery współdziałania, dzielenia się osiągnięciami, odpowiedzialności za jakość pracy zespołu i za podnoszenie rangi zawodu położnej;
- przygotowanie studentów do prowadzenia badań w położnictwie celem wzbogacenia teorii i praktyki zawodowej.

Absolwent jest przygotowany do samodzielnego pełnienia roli zawodowej posługując się wiedzą z zakresu przedmiotów ogólnych, podstawowych i kierunkowych. Po uzyskaniu prawa wykonywania zawodu położnej, może być zatrudniony w publicznych i niepublicznych zakładach opieki zdrowotnej — w tym w lecznictwie zamkniętym oraz specjalistycznej ambulatoryjnej i podstawowej opiece zdrowotnej.

Studia niestacjonarne (pomostowe) przeznaczone są dla osób, które ukończyły Medyczne Studium Zawodowe i posiadają dyplom położnej oraz prawo wykonywania tego zawodu. Studia te przyczyniają się także do zwiększenia motywacji do dalszego podnoszenia poziomu kompetencji zawodowych. Uzyskany dyplom jest automatycznie uznawany we wszystkich krajach Unii Europejskiej. Zgodnie z § 2 pkt. 2 Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 11 maja 2004 r. dotyczącego warunków prowadzenia studiów dla pielęgniarek i po-

łożnych, czas kształcenia na studiach zawodowych nie może być krótszy niż dwa semestry (1086 godz.) — dla absolwentów dwuipółletnich medycznych szkół zawodowych.

Absolwent studiów posiada umiejętności posługiwania się wiedzą z zakresu przedmiotów podstawowych i kierunkowych oraz umiejętności: •świadczenia zindywidualizowanej opieki z uwzględnieniem przyjętych teorii i koncepcji opieki, •organizowania i nadzorowania opieki położniczej w oparciu o zasady procesu pielęgnowania, •współpracy z członkami zespołu w zakresie doskonalenia jakości opieki, •prowadzenia edukacji zdrowotnej, •wdrażania do praktyki nowych metod, technik i rozwiązań organizacyjnych, •wyznaczania obszarów do podejmowania badań naukowych i uczestniczenia w tych badaniach.

Absolwent może być zatrudniony w publicznych i niepublicznych zakładach opieki zdrowotnej — w tym w lecznictwie zamkniętym oraz specjalistycznej ambulatoryjnej i podstawowej opiece zdrowotnej.

Działalność naukowo-badawcza. Poza pracą dydaktyczną i organizacyjną, na kierunku studiów położnictwo realizowane są zadania o charakterze naukowo-badawczym.

Zasadniczymi kierunkami pracy naukowej są: jakość życia kobiety w różnym wieku i stanie zdrowia, zastosowanie teoretycznych podstaw opieki nad kobietą i jej dzieckiem w praktyce położniczej oraz efektywność procesu kształcenia studentów położniczych studiów licencjackich.

dr Wanda Stefańska

SUKCES PIELEŃNIARSTWA!

Wyższa Szkoła Humanistyczno-Ekonomiczna we Włocławku otrzymała akredytację na pielęgniarstwie, które kształci studentów już od 2003 r. Decyzją Ministra Zdrowia nr 3/II/2009 z dnia 12 stycznia 2009 r. kierunek ten otrzymał akredytację aż na 5 lat! Jest to już druga akredytacja przyznana przez Krajową Radę Akredytacyjną Szkolnictwa Medycznego a trzecia, jeśli wliczymy w to pozytywną ocenę wydaną przez Państwową Komisję Akredytacyjną w ubiegłym roku.

Jesteśmy jedyną uczelnią niepubliczną w gronie uczelni niemedycznych w Polsce tak wysoko ocenioną przez KRASM. Przyznanie akredytacji na tyle lat, to dowód uznania dla jakości kształcenia na kierunku.

Pielęgniarstwo w WSHE utworzone zostało na mocy decyzji Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 4 listopada 2003 r. i posiada już liczne grono absolwentów. Oferuje studia I stopnia (licencjackie) prowadzone w systemie stacjonarnym i niestacjonarnym. Studia niestacjonarne to tzw. studia pomostowe adresowane do aktywnych zawodowo pielęgniarzek i pielęgniarzy. Na pielęgniarstwie realizowany był projekt UE pn. „Kształcenie ustawiczne pielęgniarzek gwarantem jakości świadczeń zdrowotnych”. Kierunek znajduje się w strukturze Wydziału Pedagogiki i Nauk o Zdrowiu WSHE.

KOLEJNE GRAND PRIX

Wyższa Szkoła Humanistyczno-Ekonomiczna jako jedyna uczelnia z Włocławka otrzymała nagrodę „Grand Prix” za ciekawą ofertę edukacyjną i profesjonalną jej prezentację. Wyróżnienie przyznano podczas odbywających się w Bydgoszczy (10–11 lutego br.) Targów Edukacji i Pracy „Start 2009”. Jest to cykliczna impreza, w której udział w tym roku wzięło ponad 50 podmiotów kształcących, także na poziomie studiów wyższych.

Tysiące uczniów ze szkół ponadgimnazjalnych zwiedzało stoiska wystawców. Warto podkreślić, że swoją ofertę przedstawiały także uczelnie spoza województwa kujawsko-pomorskiego. Zespół promocyjny WSHE wraz ze studentami prezentował ofertę studiów oraz warunki kształcenia pod kątem następnego roku akademickiego.

WSHE we Włocławku jest najstarszą uczelnią niepubliczną w województwie kujawsko-pomorskim. W przyszłym roku obchodzić będzie 15 lat działalności edukacyjnej. Należy do największych szkół wyższych tego sektora kształcenia w regionie. W rankingach uczelni wyższych utrzymuje rolę lidera uczelni niepublicznych naszego województwa.

ZAJĘCIA W UCZELNI PARTNERSKIEJ W SANTANDER

Polakom nazwa Santander nie jest obca. Jednakże w pierwszej kolejności nasuwa skojarzenie z nazwą banku, a nie nazwą miasta leżącego na północnym wybrzeżu Hiszpanii w regionie Cantabria. Zbieżność tych nazw nie jest przypadkowa. W roku 2004, kiedy Polska wstępowała do struktur Unii Europejskiej, większość regionów Hiszpanii można było uznać za bardziej rozwinięte niż regiony w Polsce. Hiszpańskie doświadczenia w zakresie pozyskiwania i wykorzystania środków z budżetu Unii Europejskiej wielokrotnie stanowiły punkt odniesienia dla budowy strategii działań w tym zakresie w Polsce.

Wyjazd w ramach programu Socrates/Erasmus do Santander w celu prowadzenia zajęć na Universidad de Cantabria był szansą na „zweryfikowanie” statystycznego obrazu dystansu rozwojowego, jaki dzieli województwo kujawsko-pomorskie i region Cantabria, a także co ważniejsze, spotkanie z hiszpańskimi studentami. Zajęcia na temat drogi transformacji, jaką przeszła polska gospodarka od systemu centralnego planowania do gospodarki opartej o mechanizm rynkowy spotkały się ze znacznym zainteresowaniem studentów. Ukazanie procesu tłumienia hiperinflacji, która wystąpiła w Polsce na początku lat dziewięćdziesiątych, przy jednoczesnej budowie systemu bankowego oraz rynku kapitałowego, stanowiło podstawę do dyskusji o przystąpieniu Polski do strefy euro. Drugim wątkiem poruszonym na zajęciach był problem bezrobocia. Nierozwiązany do dziś problem, który także pojawił się na początku lat dziewięćdziesiątych, był kanwą do rozmowy na temat nowego zjawiska — emigracji. Należy przypomnieć, że Hiszpania otworzyła swój rynek pracy dla Polaków i stała się jednym z głównych kierunków emigracji wielu młodych pracowników. Ze strony hiszpańskich studentów postawione zostało pytanie, jakie działania podejmowane są w celu zachęcenia tych pracowników do powrotu. Rozwiązaniem tego zadania jest budowa „potrójnej helisy”, tj. ścisłej współpracy pomiędzy środowiskiem przedsiębiorców, środowiskiem naukowców i środowiskiem administracji samorządowej w celu budowy w granicach regionu wysoce konkurencyjnej gospodarki opartej na wiedzy. Intensywne wykorzystanie szansy, jaką jest finansowanie innowacyjnych przedsięwzięć z funduszy Unii Europejskiej dla rozwiązania postawionego powyżej zadania, to jedyna droga dla wypełnienia luki w poziomie rozwoju gospodarczego, jaka występuje pomiędzy dwoma krajami leżącymi na przeciwległych krańcach Europy.

Anna Jolanta Strzelecka

WIZYTA W UCZELNI NA ŁOTWIE

REFLEKSJE Z POBYTU W RYDZE

Od roku akademickiego 2007/2008 w ramach działań unijnego projektu LLP Erasmus w wymianie zagranicznej studentów i kadry mogą również uczestniczyć pracownicy administracji uczelni wyższych. Postanowiłam skorzystać z tej szansy i zgłosiłam chęć wyjazdu. Ze względu na zainteresowania, sympatię do języka rosyjskiego i wschodniej kultury wybór padł na Łotwę i School of Business Administration Turība w Rydze.

Ryga to malowniczo położone miasto nad rzeką Dźwiną w pobliżu wybrzeża Bałtyku. Tylko około 45 procent mieszkańców stanowią Łotysze. Prawie tyle samo jest Rosjan, reszta to m.in. Ukraińcy, Białorusini, Polacy.

Turība jest jedną z ważniejszych uczelni wyższych na Łotwie. Powstała w 1993 r. i obecnie kształci siedem tysięcy studentów. Ma cztery wydziały, na których oferuje trzynaście kierunków studiów. Jednostką, do której trafiłam był Dział Promocji. Tworzy go

osiem młodych osób. Jedna z nich — Liga była moim przewodnikiem po kampusie, zwiedziłam rektorat, sale wykładowe, bibliotekę i akademik. Po spotkaniach i rozmowach okazało się, że często borykamy się z takimi samymi problemami i realizujemy bardzo podobne przedsięwzięcia, jak np. Dni Otwarte. Istotną różnicę natomiast dostrzegłam w strukturze działu oraz podziale zadań, np. jedna z osób zajmuje się prowadzeniem odrębnej księgowości działu. Miałam też możliwość poznać pracowników Działu Współpracy z Zagranicą oraz uczestniczyć w konferencji naukowej.

Liga pokazała mi Rygę oczami mieszkańca. Kiedy z wieży widokowej luterańskiego kościoła św. Piotra podziwiałam panoramę stolicy, opowiadała o poszczególnych dzielnicach, miejscach które warto odwiedzić, osobliwościach miasta, np. zegarze Laima — charakterystycznym punkcie spotkań młodych ludzi (coś na wzór toruńskiego pomnika Kopernika). Wreszcie o tym gdzie warto wybrać się na zakupy.

Ryga uderzyła mnie kontrastami. Są tam luksusowe samochody i ekskluzywne sklepy w centrum, a tuż obok żebrzące staruszki i zdewastowane budynki. Miasto ciekawe i intrygujące. Największą atrakcją jest starówka z maszynymi mieszczkańskimi kamienicami. Jest ona wpisana na Listę Światowego Dzie-

dzictwa UNESCO. Dużo wąskich i urokliwych uliczek zachęca do spacerów wśród gotyckich i secesyjnych budynków oraz kościołów z charakterystycznymi strzelistymi wieżami. Ryga to jeden z głównych ośrodków secesji w Europie, szczególnie wrażenie robią duże kompleksy architektury secesyjnej, jak np. Dom Dziurek od Klucza czy Dom pod Maskami i Pawiem.

Jeśli ktoś lubi potrawy mleczne i zbożowe to kuchnia łotewska spełni jego oczekiwania. Chociaż dają się też zauważyć silne wpływy rosyjskie. W każdej restauracji dostać można soljaninę. Wiele jest też barów z pierogami i naleśnikami. Mnie szczególnie smakowały pielmieni — małe pierożki z różnego rodzaju nadzieniem, obowiązkowo polane gęstą śmietaną.

Wyjazd taki daje bardzo wiele korzyści, stwarza szansę zdobycia nowych doświadczeń i poznania sposobu funkcjonowania zagranicznej uczelni wyższej. Stanowi też atrakcję turystyczną, a poprzez spotkania z mieszkańcami przybliża walory miasta. Daje okazję dialogu międzykulturowego i otwarcia na innych ludzi. Warto więc skorzystać z możliwości, jakie oferują międzynarodowe wymiany. Jest to przeżycie, którego na pewno nigdy się nie zapomni.

Ilona Wilińska

Panorama Rygi

Rozwijanie uzdolnień matematyczno-przyrodniczych ucznia zadaniem współczesnej szkoły

Żyjemy w czasach radykalnych zmian zachodzących niemal w każdej dziedzinie naszego życia. Wymuszają one przeobrażenia procesu edukacji młodego pokolenia, które powinno być otwarte na zmiany i umieć kreować rzeczywistość zgodnie z założeniami zrównoważonego rozwoju. Stąd obserwuje się obecnie coraz większe zainteresowanie zagadnieniami dotyczącymi twórczości i możliwości intelektualnych człowieka.

Wychodząc naprzeciw tym potrzebom Wydział Pedagogiki i Nauk o Zdrowiu WSHE we Włocławku, Kujawsko-Pomorskie Centrum Edukacji Nauczycieli we Włocławku oraz Kuratorium Oświaty w Bydgoszczy Delegatura we Włocławku przygotowali regionalną konferencję naukowo-metodyczną pt. „Rozwijanie uzdolnień matematyczno-przyrodniczych ucznia zadaniem współczesnej szkoły”, która odbyła się 17 kwietnia 2008 r.

Celem konferencji była promocja i upowszechnianie nauk matematyczno-przyrod-

niczych w regionie. Organizatorzy próbowali również zainicjować nowy wizerunek szkoły, dbającej o podmiotowość każdego ucznia, posiadającej ciekawą ofertę zajęć skierowaną do ucznia zdolnego. Na konferencji gościli dyrektorzy wszystkich typów szkół, nauczyciele, przedstawiciele Kuratorium Oświaty, organów prowadzących szkoły oraz studenci.

Goście zostali powitani przez dr. Mariannę Urbańską prorektora Wyższej Szkoły Humanistyczno-Ekonomicznej we Włocławku. Referat wprowadzający w problematykę konferencji pt. „Uczeń zdolny a kompetencje nauczyciela” wygłosiła dr Tamara Kozikowska — nauczyciel konsultant Kujawsko-Pomorskiego Centrum Edukacji Nauczycieli we Włocławku. Przedstawiciel Polskiej Akademii Nauk w Warszawie doc. dr hab. Michał Federowicz wygłosił wykład pt. „Wykorzystanie wyników PISA w praktyce szkolnej”. W kontekście prezentowanych wyników zasygnalizował potrzebę zmian w polskim systemie

kształcenia dzieci i młodzieży. Nieco odmienną koncepcję przemian w naszej oświacie zaprezentował prof. dr hab. Grzegorz Karwasz (UMK Toruń) podkreślając niewydolność polskiego systemu kształcenia po reformie. Zachęcał licznie zgromadzonych nauczycieli do innego spojrzenia na proces nauczania i uczenia się. Uczeń powinien odkrywać otaczający go świat wykorzystując dostępną technologię. W wykładzie pt. „Metody pracy z uczniem zdolnym: liceum ogólnokształcące czy liceum rankingowe?” przedstawił szereg bardzo ciekawych propozycji nowatorskich rozwiązań metodycznych w zakresie nauczania przedmiotów matematyczno-przyrodniczych. Pokazy eksperymentów chemicznych z wykorzystaniem technologii ICT zaprezentowała mgr Agnieszka Dyszczyńska, nauczycielka Zespół Szkół Elektrycznych we Włocławku.

dokończenie na str. 14

W programie konferencji były też przykłady dobrej praktyki. Interesujący referat wygłosiła mgr Irena Podłucka — dyrektor I Liceum Ogólnokształcącego im. Ziemi Kujawskiej we Włocławku, w którym dokonała prezentacji osiągnięć i metod pracy z uczniem zdolnym w zakresie przedmiotów matematyczno-przyrodniczych. Każdego roku uczniowie tego liceum odnoszą wiele sukcesów w konkursach i olimpiadach na szczeblu krajowym i międzynarodowym. Jest to efekt szeregu innowacyjnych rozwiązań podejmowanych przez nauczycieli tej placówki. Rozluźnienie systemu klasowo-lekcyjnego w celu indywidualizacji procesu nauczania, powołanie opiekunów konkursów i olimpiad przedmiotowych oraz szkolnego koordynatora, zajęcia w Klubie Promocji Talentów dla gimnazjalistów z Włocławka i rejonu, nad którymi bezpośrednią opiekę merytoryczną sprawują uczniowie LZK (asystenci) oraz sesje popularno-naukowe, warsztaty, seminaria wpisane w plan pracy szkoły, to tylko niektóre przedsięwzięcia realizowane w LZK i procentujące licznymi sukcesami.

Praca z uczniem zdolnym jest niezwykle trudnym wyzwaniem dla nauczyciela, stąd konieczne jest wsparcie ze strony poradni psychologiczno-pedagogicznej, organu nadzoru oraz placówki doskonalenia nauczycieli. Uczestnicy konferencji zostali zapoznani przez dr. Tomasza Borowiaka — dyrektora Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej we Włocławku z ofertą usług tej placówki w zakresie pracy z uczniem zdolnym. Natomiast dr Lena Tkaczyk przedstawiła program doskonalenia

nauczycieli w tym zakresie pt. „Nauczyciel w procesie wspierania uzdolnień uczniów” realizowany od 2006 r. przez Kujawsko-Pomorskie Centrum Edukacji Nauczycieli we Włocławku.

Z ogromnym zainteresowaniem spotkało się wystąpienie mgr Grażyny Troszyńskiej wizytatora włocławskiej delegatury Kuratorium Oświaty w Bydgoszczy na temat „Wstępne wyniki badań w zakresie stosowanych metod pracy z uczniem zdolnym w szkole”. Podsumowania konferencji w postaci sformułowania wniosków z obrad dokonała dr Lena Tkaczyk — adiunkt Wydziału Pedagogiki i Nauk o Zdrowiu.

Wnioski:

- Wyniki międzynarodowego programu badawczego PISA (Programme for International Student Assessment) prowadzonego przez organizację 30 najbogatszych krajów świata, w tym Polskę, wskazują, że polska szkoła nie najlepiej rozwija bardziej złożone umiejętności wśród ogółu uczniów i przez to niezbyt skutecznie wyławia zdolnych uczniów.

- Konieczne jest promowanie skutecznych rozwiązań w pracy z uczniem zdolnym w regionie. Istotnym elementem rozwoju ucznia zdolnego są kółka zainteresowań, w szczególności o charakterze laboratoryjnym. Dobrze sprawdzają się szkolne systemy wspierania uzdolnień, czyli rozwiązania organizacyjne odpowiednie do potrzeb i możliwości uczniów zdolnych danej szkoły.

- Każdy uczeń ma pewien potencjał twórczy, zdolności, talent, który trzeba odkryć w porę, wzmacniać i rozwijać. Istotną rolę w tym procesie odgrywa kompetentny

nauczyciel, który nie może ograniczać się jedynie do uczenia *ex cathedra*. Jego zadaniem jest angażowanie emocji, inspirowanie wyobraźni, formowanie postaw twórczych, premiowanie samodzielności, prowokowanie do konstruktywnego myślenia i działania. Tylko takie działania doprowadzą do pełnego rozwoju osobowości młodego człowieka. Jednak nauczyciel nie może podejmować tych działań w osamotnieniu, w procesie tym konieczna jest współpraca z rodzicami ucznia.

- Szkoła, niezależnie od list rankingowych, musi zachować swój ogólnokulturowy charakter. Mogłaby być placówką kulturotwórczą wzorem liceów włoskich, które wydają własne roczniki naukowe, prowadzą muzea naukowe i obserwatoria astronomiczne, organizują wystawy i wykłady popularnonaukowe, stanowią samodzielne podmioty programów europejskich.

- Postuluje się konieczność odejścia od tak popularnych w Polsce list rankingowych szkół. Ich brak nie jest modą, ale odzwierciedla współcześnie europejską koncepcję równości szans, w czym odpowiada określonej hierarchii wartości i określonym strukturą organizacyjnym społeczeństwa.

- W procesie diagnozowania i kształcenia uzdolnień szkoła winna być wspierana przez poradnie psychologiczno-pedagogiczne, placówki doskonalenia nauczycieli, szkoły wyższe, organy prowadzące i organy nadzoru. Ważne, aby działania wszystkich tych podmiotów miały charakter spójny i systemowy.

dr Lena Tkaczyk

Strategia wspierania studentów niepełnosprawnych na kierunku pedagogika

W ostatnich latach WSHE przyjmuje do grona studentów coraz większą liczbę osób niepełnosprawnych (jako jedna z niewielu w Polsce może poszczycić się tak dużym procentem studentów niepełnosprawnych). W czerwcu na Radzie Wydziału Pedagogiki i Nauk o Zdrowiu podjęto decyzję o potrzebie opracowania długofalowej strategii wsparcia studentów niepełnosprawnych na kierunku pedagogika.

W związku z tym dwie przedstawicielki uczelni Ewa Murszewska i Katarzyna Marszałek wzięły udział w szkoleniu pt. „Zwiększenie dostępności uczelni wyższych dla osób niepełnosprawnych” przeprowadzonym przez Fundację Instytutu Rozwoju Regional-

nego na zlecenie Fundacji „Fundusz Współpracy” w ramach projektu uzupełniającego PIW EQUAL „Upowszechnianie rezultatów PIW EQUAL wspierających kształcenie przez całe życie”.

Szkolenie odbyło się w Ciechocinku 17–18 czerwca 2008 r. i obejmowało następujące zagadnienia: profile osób niepełnosprawnych; udzielanie praktycznej pomocy osobom niepełnosprawnym w życiu codziennym; rola osobistego asystenta osoby niepełnosprawnej; prawne aspekty funkcjonowania osób niepełnosprawnych; pozyskiwanie celowych środków unijnych; dostosowanie techniczne i organizacyjne uczelni; informacja dostępna — adaptacja materiałów informacyjnych

dla potrzeb osoby niepełnosprawnej; perspektywy edukacyjne — podnoszenie kwalifikacji zawodowych osób z dysfunkcjami.

Po szkoleniu ustalono kolejne etapy budowania długofalowej strategii wspierania studentów niepełnosprawnych WSHE: • czerwiec 2008 r. wstępna ewaluacja (rozmowy ze studentami i osobami prowadzącymi zajęcia) nt. studiowania osób niepełnosprawnych na kierunku pedagogika, • lipiec/sierpień 2008 r. zmiany techniczne i organizacyjne uczelni — na podstawie ewaluacji, • wrzesień 2008 r. przekazanie projektu strategii nowym władzom WSHE.

Katarzyna Marszałek

MŁODOŚĆ WOLNA OD PAPIEROSA

Każdego dnia na świecie prawie 4400 dzieci w wieku 12–17 lat zaczyna palić papierosa. Każdy z nas zapewne zadaje sobie pytanie dlaczego to robią? Czasem jest to ciekawość, czasem chęć zrobienia czegoś zabronionego. Niektórym wydaje się, że palenie oznacza dorosłość. Kiedy po raz pierwszy sięga się po papierosa, zwłaszcza w młodym wieku, palenie wydaje się „obrzydliwe”. Dym gryzie w gardło, pojawia się kaszel, a z ust wydostaje się nieprzyjemny zapach. Niektórzy przy pierwszym papierosie mają nawet problemy z żołądkiem. W taki sposób nasze płuca próbują się bronić. Nasz organizm jest naprawdę mądry, rozpoznaje, że jest to trucizna, że jest zatrutowany. Papierosy robi się z liści tytoniu przetwarzanych najlepiej w opalanych drewnem piecach, zużywających drewno wycinane z milionów hektarów lasu. Następnie dodaje się różne chemikalia, w tym „poprawiające” zapach i smak. Dym z tak spreparowanego tytoniu zawiera 4000 różnych substancji chemicznych, setki z nich są trujące, co najmniej 40 ma działanie rakotwórcze, inne powodują uzależnienie.

Palenie wywołuje śmiertelne choroby, takie jak nowotwory, choroby układu oddechowego, choroby układu krążenia, choroby układu trawienia. Chorobami prawie wyłącznie występującymi u palaczy jest rak płuc oraz Przewlekła Obturacyjna Choroba Płuc (POCHP). Wynika to z tego, że żyjemy znacznie dłużej, a płuca palacza starzeją się dwukrotnie szybciej niż płuca osoby, która nie pali. Płuca osoby niepalącej pozwalają na dobre funkcjonowanie przez 120 lat. Natomiast u palacza sprawność układu oddechowego kończy się mniej więcej około 50–60 roku życia. Później już dochodzi do skrajnej niewydolności oddechowej i zazwyczaj do zgonu¹. Każdego roku palenie zabija około 5 mln ludzi na świecie. Ich trumny, ustawione jedna obok drugiej, utworzyłyby odcinek równy drodze z Londynu do Bangkoku. Większość z tych osób zaczęła palić jako nastolatki przez co skracają sobie życie średnio od 15 do 20 lat. Co siedem sekund na świecie umiera człowiek z powodu palenia².

W związku z tym, że problem palenia dotyczy osób palących i biernych palaczy, dotyka w szczególności młodego człowieka, Wyższa Szkoła Humanistyczno-Ekonomiczna włączyła się aktywnie w akcję promującą niepalenie wśród młodzieży, będąc współorganizatorem obchodów Światowego Dnia bez Tytoniu. Wydział Pedagogiki i Nauk o Zdrowiu WSHE we Włocławku wraz z Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną we Włocławku oraz Polskim Towarzystwem

Oświaty Zdrowotnej Oddział Terenowy we Włocławku był organizatorem konferencji szkoleniowej pod hasłem „Młodość wolna od papierosa”. Konferencja odbyła się w dniu 30 maja 2008 r. w Collegium Minus WSHE we Włocławku.

W konferencji uczestniczyli dyrektorzy i nauczyciele szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych, pielęgniarki, lekarze oraz młodzież akademicka.

Program konferencji obejmował omówienie zadań edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia w odniesieniu do sytuacji epidemiologicznej w zakresie chorób cywilizacyjnych we Włocławku i regionie. Problemy te w sposób bardzo ciekawy i wyczerpujący przedstawił dr n. med. Wiesław Nowakowski. Problem szkodliwości palenia dla zdrowia człowieka oraz korzyści płynących z niepalenia, jak i metody terapii antynikotynowej zaprezentowała dr n. med. Grażyna Chojnacka-Kowalewska. Założenia samej kampanii społecznej „Młodość wolna od papierosa” skierowanej do szerokiego grona młodzieży przedstawiła mgr Ewa Karbońska.

Uczestnicy konferencji mogli dokonać bezpłatnie pomiaru ciśnienia tętniczego, pomiaru masy ciała i indeksu BMI. Wiele osób skorzystało z porad dotyczących niepalenia udzielanych przez specjalistów przy stanowisku edukacji zdrowotnej. Uczestnicy konferencji otrzymali materiały informacyjno-edukacyjne.

Trudno mówić o pozytywnych stronach, poruszając tak poważny problem, jakim jest palenie papierosów przez dzieci i młodzież. W ostatnim czasie zauważa się niewielki spadek tego zjawiska. Jednak należy podkreślić, że coraz częściej po papierosy sięgają młode dziewczęta i kobiety. Procentowy udział kobiet wśród palaczy rośnie.

Promowanie niepalenia jest bardzo ważne dla młodego człowieka i środowiska naturalnego, w którym żyjemy, dlatego współorganizatorzy zadeklarowali cykliczne spotkania skierowane każdorazowo do innej grupy społecznej, promując w ten sposób modę na niepalenie, ukazując jednocześnie szkodliwość palenia.

dr Barbara Moraczewska

¹ Informacje pochodzą z broszury wydanej przez Centrum Onkologii Instytut w Warszawie ul. Roentgena 5. Broszura informacyjna została wydana ze środków „Programu Prewencji Pierwotnej”.

² Dane pochodzą z broszury informacyjnej wydanej przez Centrum Onkologii Instytut w Warszawie. Broszura informacyjna została wydana ze środków „Programu ograniczania zdrowotnych następstw palenia tytoniu Polsce”.

Aktywność promocyjna informatyków

Wydział Nauk Społecznych i Technicznych jesienią 2007 r. i wiosną 2008 r. zorganizował i przeprowadził cykl wykładów otwartych dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych, których tematyka była ściśle związana z rosnącym znaczeniem społeczeństwa informacyjnego i komunikacji elektronicznej w zjednoczonej Europie. Dla stworzenia konkurencyjnej gospodarki niezbędny jest proces skutecznej informatyzacji (Strategia Lizbońska), który: upowszechni Internet, stworzy wartościowe oferty usług i treści udostępniane w Internecie, wypracuje odpowiednie mechanizmy racjonalnego i optymalnego wykorzystania sieci.

Pierwszemu obszarowi informatyzacji poświęcony został wykład prof. dr. hab. Piotra Gajewskiego pt. „Technologie szerokopasmowe w teleinformatyce”, w którym omówił technologie szerokopasmowe, pozwalające na tworzenie dogodnych warunków dla powszechnego, taniego i bezpiecznego dostępu do Internetu społeczeństwu i przedsiębiorstwom. Wykładowca uzasadnił, że dostęp szerokopasmowy to nie tylko proste, tanie i szybkie połączenie z Internetem, to przede wszystkim jakościowa zmiana korzystania z treści i usług znajdujących się w Internecie. Uzupełnieniem tego tematu było wystąpienie Macieja Jabłońskiego, studenta III roku informatyki, który przedstawił własną koncepcję informatyzacji miasta i gminy Skępe, opisując ją w swojej pracy dyplomowej.

Drugim obszarem informatyzacji zajął się dr Witold Bartkiewicz, który w lutym br. przeprowadził wykład otwarty pt. „Tworzenie dynamicznych stron WWW” dla studentów i uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Wykład poświęcony był nowym technologiom, ASP. NET + SOL Server, służącym do tworzenia dynamicznych stron WWW. Uzupełnieniem treści wykładu była prezentacja aplikacji dynamicznych przez Marcina Komorowskiego, studenta III roku informatyki, wykonanych przez niego w środowisku JAVA.

*dr Henryk Stępień
mgr inż. Stanisław Wszelak*

Edukacja społeczeństwa

12 marca 2008 r. WSHE we Włocławku była gospodarzem i współorganizatorem (wraz ze Stowarzyszeniem Kultury Europejskiej) konferencji naukowej „Edukacja społeczeństwa XXI wieku”. Jej podstawowym celem i oczekiwanym rezultatem była próba odpowiedzi na kluczowe dla edukacji społeczeństwa XXI wieku pytanie: Jakie zmiany należy wprowadzić do edukacji i jakie ideały trzeba w niej eksponować?

Otwierając obrady JM Rektor WSHE dr Wojciech Gulin podkreślił wagę i znaczenie podjętego przez organizatorów konferencji problemu, wskazując, że edukacja stanowi fundament rozwoju społeczeństwa będąc jednocześnie elementarną odpowiedzią na jego przyszłe potrzeby. Także inicjatorka konferencji profesor Maria Szyszkowska dokonując wprowadzenia do obrad zwróciła uwagę słuchaczy na rolę edukacji społeczeństwa w kontekście wyzwań XXI wieku. Wyraziła przy tym niepokój o obecny, obniżający się poziom edukacji wszystkich szczebli, jak również tendencje do bezkrytycznego czerpania dla niej wzorów z zachodnioeuropejskich i północnoamerykańskich rozwiązań.

W ramach obrad plenarnych wykłady wygłosili: dr hab. Stanisław Kunikowski („Wartości kulturowe w kształtowaniu świadomości społecznej”), prof. dr hab. Kazimierz Wenta („Zmiany społeczne i edukacja w XXI

wieku”), prof. dr hab. Maria Szyszkowska („Nowe idee w kształtowaniu świadomości jednostek”) oraz prof. dr hab. Andrzej Bałandynowicz („Filozofia probacji”). W ten sposób wyzwania stojące przed edukacją społeczeństwa w XXI wieku określone zostały z wykorzystaniem kategorii wartości i ich wpływu na świadomość, zmianę, jak również sytuację społeczną zilustrowaną filozofią probacji.

Dr hab. Stanisław Kunikowski analizując treść pojęcia ‘wartość’ według rozmaitych ujęć, wskazał ich rolę dla rozważań teoretycznych oraz rozwiązań badawczych w poszczególnych naukach i dyscyplinach. Podkreślił, że tożsamość kulturowa Europy wytyczona jest przez określone wartości i ich hierarchię przez co problematyka zadań stojących przed edukacją naszego kręgu kulturowego zasadza się w gruncie rzeczy na wartościach.

Według prof. dr. hab. Kazimierza Wenty pożądanym, gdyż wynikającym z potrzeb cywilizacyjnych kierunkiem zmian w edukacji jest orientacja na treści matematyczno-przyrodnicze i techniczne. Jednocześnie w ponowoczesnym świecie konieczne okazują się działania na rzecz rozwoju osobowości, rozumianej jako zbiór cech kierunkowych i instrumentalnych, które powinny się wzbogacać w procesie ustawicznego samouctwa. Podstawowym warunkiem dla powodzenia w realizacji tak zarysowanych celów jest do-

stosowanie się i uczestnictwo ludzi w zmianach społecznych.

Wykład prof. dr hab. Marii Szyszkowskiej przyjęty został ze szczególnym zainteresowaniem. Głównym postulatem prelegentki było uznanie za nadrzędny cel edukacji rozwój duchowy człowieka, czyli zrównoważony, harmonijny rozwój intelektu, uczuć i wrażliwości. Dzięki niemu zorientowana holistycznie edukacja w XXI wieku miałaby służyć nade wszystko zaszczepianiu tendencji do budowania w sobie odwagi cywilnej, zdolności do uznawania równoważnych światopoglądów oraz wartościopoglądów, rozwijania empatii, co w konsekwencji pozwoliłoby na wyparcie przez tolerancję fanatyzmów i fundamentalizmów. Za punkt wyjściowy do osiągnięcia tak określonego celu profesor Szyszkowska uznała odejście od „urzędowych autorytetów”, które „zniewalają umysły”. Natomiast jako alternatywę dla globalizacyjnego ujednolicania zaproponowała eksponowanie wielowymiarowego i różnorodnego charakteru naszej epoki w oparciu o wyższe wartości i ideały.

Postulując reformę systemu myślenia, co oznacza uporządkowanie świata według wartości oraz dostrzeganie szans rozwojowych tkwiących w osobach, a nie instytucjach prof. dr hab. Andrzej Bałandynowicz wskazał na braki w polityce kryminologicznej. W tym świetle wizja i misja edukacji w XXI wieku zasadza się na równowadze i równoważności

Goście i prelegenci konferencji. W pierwszym rzędzie od lewej: dr inż. Edward Czubakowski (prezes WTN), mgr inż. arch. Bogusław Stroszejn (kanclerz WSHE), mgr Ryszard Machnowski (naczelnik Wydziału Oświaty, Sportu i Turystyki UM Włocławek), mgr Arkadiusz Horonziak (wiceprezydent Włocławka), dr Adam Wróbel, mgr Katarzyna Marszałek

XXI wieku

państwa i społeczeństwa. Owa równowaga na nowo definiuje i wzmacnia znaczenie społeczeństwa obywatelskiego, a więc społeczeństwa opartego na dialogu, którego istnienie warunkuje dekoncentracja władzy oraz poczucie współodpowiedzialności.

Po przerwie obrady skupiły się w trzech sekcjach. W ramach „sekcji aksjologicznej”, której przewodnictwem objął dr hab. Stanisław Kunikowski, referaty wygłosili: dr Karolina Kaszlińska („Edukacja obywatelska”), mgr Jarosław Pułanecki (Personalizm w edukacji”), prezes Stowarzyszenia Kultury Europejskiej Eugeniusz Kabatc („Tajni obywatele Europy”), sekretarz generalny Racji Polskiej Lewicy Jan Barański („Edukacja polityczna”), oraz dr Dorota Mueller („Kilka uwag o rozwoju systemu edukacji w Austrii i w Polsce”).

Dr Karolina Kaszlińska wskazała na szczególny wymiar edukacji obywatelskiej w kontekście wyzwań społecznych w XXI wieku. Będąc silnie uwarunkowana kontekstem historycznym stanowi ona odpowiedź na pytanie o drogi budowania społeczeństwa obywatelskiego. Jednocześnie definiując i realizując ją należy uwzględnić trzy wymiary obywatelskości: lokalny, narodowo-państwowy i globalny.

Mgr Jarosław Pułanecki dokonał reasumptacji podstawowych założeń personalizmu oraz przedstawił obraz jego percepcji na gruncie edukacji. W świetle omawianego nurtu zaprezentował cechy osoby, uznając

za jeden z najistotniejszych fakt, iż w sferze relacji interpersonalnych nie ma procesów nieodwracalnych.

W toku barwnej, wielowątkowej opowieści prezes Eugeniusz Kabatc zapoznał słuchaczy z ideowymi założeniami działalności Stowarzyszenia Kultury Europejskiej. Jego referat stał się także okazją do wskazania problemów dotyczących obywatelskości w kontekście globalizmu, jak również przypomnienia postaci Ryszarda Kapuścińskiego.

Sekretarz generalny RPL Jan Barański postawił kluczowe, z punktu widzenia rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, pytanie o to czy i komu potrzebny jest ten rodzaj edukacji? Udowodnił, że nie leży ona w interesie osób sprawujących władzę, lecz stanowi warunek konieczny funkcjonowania i rozwoju społeczeństwa obywatelskiego.

Obrady sekcji aksjologicznej zamknęło wystąpienie dr Doroty Mueller wskazujące na historyczne uwarunkowania wykorzystywanych w Polsce i Austrii rozwiązań w dziedzinie edukacji. Stało się ono jednocześnie bezpośrednim przyczynkiem do dyskusji na temat europejskiego kontekstu dla polskiej edukacji, rozwoju polskiego społeczeństwa oraz kształtowania się relacji władza–obywatel.

Sekcja „człowiek a środowisko”, której obradom przewodził prof. dr hab. Andrzej Giziński, miała najbardziej interdyscyplinarny charakter. Jako pierwszy wystąpił sam przewodniczący („Ochrona środowiska —

świetlane perspektywy i ponura rzeczywistość”), następnie referaty wygłosili: lek. med. Lechosław Budzyński („Kształcenie personelu medycznego”), dr Adam Wróbel („O walorach edukacji regionalnej”), mgr Marcin Kochanowski („Wychowawczy charakter sportu”).

Analizując działania ekologów i pseudo-ekologów podejmowane pod szyldem szeroko rozumianej ochrony środowiska prof. dr hab. Andrzej Giziński uświadamiał słuchaczom jak istotna jest edukacja społeczeństwa w kontekście ochrony środowiska. Poziom wyedukowania, a w konsekwencji świadomości społeczeństwa w sposób wprost proporcjonalny przekłada się na dbałość o bogactwa naturalne.

Doświadczony praktyk lek. med. Lechosław Budzyński udowodnił, że edukacja odgrywa istotną rolę także dla jakości zdrowia, a jej wysoki poziom może znacznie poprawić jakość funkcjonowania systemu zdrowotnego: zarówno edukacja formalna personelu medycznego, jak również edukacja społeczeństwa — osób chorych i potencjalnych pacjentów.

W wykładzie „O walorach edukacji regionalnej” dr Adam Wróbel wykazał szereg korzyści płynących z edukacji regionalnej. Wykład doktora Wróbla wzbogacony był występem młodej artystki prezentującej piękno dobrzyńskiej sporty.

Psycholog sportowy Marcin Kochanowski zaprezentował liczne korzyści wynikające z uprawiania sportu w różnych płaszczyznach życia społecznego. Za najważniejsze uznać należy: wychowawczy charakter w rozwoju społecznym młodego człowieka, wykorzystanie sportu w procesie resocjalizacyjnym, w systemie penitencjarnym, jak również możliwość stosowania regularnych treningów jako antidotum na zbyt stresujący styl życia.

Obrady „sekcji pedagogicznej”, której przewodniczył dr Jacek Brezcko otworzył referat dr Pawła Boreckiego pt. „Dylematy konstytucyjności prawnych zasad nauczania religii i etyki w szkole”. W dalszej kolejności wystąpili: mgr Katarzyna Marszałek („Program ZHP odpowiedzią na edukację XXI wieku”), dr Jan Kłosowski („Edukacja do czasu wolnego”), mgr Marcin Lewandowski („Szanse edukacyjne wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych”), Agata Wiśniewska („Patologiczne zachowania nauczycieli w opinii uczniów i absolwentów”), Wacław Sadkowski („Literacka edukacja niesentymentalna”), dr Jacek Brezcko („Pomysły edukacyjne Witolda Gombrowicza”).

Dr Paweł Borecki udowodnił, że zapisy konstytucyjne dotyczące możliwości wyboru między uczęszczaniem na lekcje religii a uczęszczaniem na lekcje etyki w ramach edukacji formalnej nie są przestrzegane, gdyż — jak pokazują statystyki — tylko nieliczne szkoły oferują uczniom możliwość

Prof. Maria Szyszkowska, Jan Stępień, Czesław Janik — prezes Stowarzyszenia „Neutrum”

dokończenie na str. 18

dokonania w tym zakresie rzeczywistego wyboru.

Mgr Katarzyna Marszałek dokonując krytycznego oglądu oferty składanej młodym przez ZHP z uwzględnieniem szans i zagrożeń płynących z korzystania z niej ukazała, że nie wpływa ona pozytywnie na szeroko rozumiany rozwój młodego człowieka. Najistotniejszą tego przyczyną jest jej nieprzystawalność do potrzeb współczesnej młodzieży.

Dr Jan Kłosowski dokonał rzetelnej analizy definicji pojęcia czasu wolnego w świetle różnych perspektyw. Prelegent poza przedstawieniem zaproponowanych w literaturze klasyfikacji dokonał także rekonstrukcji tego pojęcia w ujęciu modernizmu i postmodernizmu.

Mgr Marcin Lewandowski wskazał na bariery edukacyjne, jakie stoją przed uczniami z placówek opiekuńczo-wychowawczych. Na podkreślenie zasługuje fakt, że zagrożeń jakie narażeni są w tym wymiarze wychowankowie nie niwelują niestety akty ustawodawcze, w których — jak dotąd — brak systemowego rozwiązania problemu.

Interesujące ujęcie relacji między nauczycielami a uczniami (studentami) zawarła w swym referacie studentka WSHE we Włocławku Agata Wiśniewska. Opisując cechy przedmiotowego i podmiotowego traktowania przez nauczyciela swych uczniów, zauważyła, iż często deklarując podmiotowość swych relacji, nauczyciele czynią je w rzeczywistości przedmiotowymi.

Członek Zarządu Stowarzyszenia Kultury Europejskiej redaktor Waclaw Sadkowski wskazał na wątki edukacyjne w najważniejszych dziełach polskiej literatury kilku epok. Zaznaczył również, że wykształcenie musi zasadzać się na rozumnym czytaniu książek z możliwie szerokim spektrum i krytycznej analizie ich treści.

Pewnego rodzaju kontynuacją wątków literackich wpływających na kształt i koncepcje edukacji okazał się wygłoszony jako ostatni referat dr. Jacka Breczki, który zaprezentował gombrowiczowską pedagogię, dokonując rekonstrukcji poglądów Autora zawartych w poszczególnych jego dziełach oraz oceniając ich wartość i rzeczywiste znaczenie dla możliwych obszarów rozwoju edukacji. Wystąpienie to wytyczyło też główny kierunek następującej po nim dyskusji.

Bogactwo i różnorodność treści na temat edukacji społeczeństwa w XXI wieku w wypowiedziach uczestników konferencji niewątpliwie świadczy nie tylko o zasadności jej organizacji, lecz również o jej niezaprzeczalnym sukcesie. Okazała się ona cennym elementem określania przyszłych i obecnych wyzwań edukacyjnych w kontekście potrzeb społecznych oraz tworzenia wizji edukacji w XXI wieku i pożądanych kierunków jej zmian.

dr Karolina Kaszlińska

Edukacja społeczeństwa XXI wieku

Ogólnopolska konferencja w Wyższej Szkole Humanistyczno-Ekonomicznej we Włocławku

prof. dr hab. Maria Szyszowska

12 marca 2008 r. odbyła się w uczelni we Włocławku konferencja naukowa, która zgromadziła uczonych z wielu ośrodków w kraju, m.in. z Uniwersytetu Warszawskiego, a także z uniwersytetów w Białymstoku, Szczecinie, Poznaniu, Łodzi i Toruniu oraz z Wyższej Szkoły Humanistyczno-Ekonomicznej we Włocławku. Tematem była edukacja społeczeństwa w XXI wieku. Ideą przewodnią konferencji była nie tyle krytyka braków w aktualnym systemie edukacji i przejawów niedociągnięć, co propozycje konstruktywnych zmian.

Uroczystego otwarcia konferencji dokonał rektor WSHE, dr Wojciech Gulin, podkreślając znaczenie edukacji w istnieniu człowieka. Konferencję prowadził dr hab. Janusz Kutta. Do zorganizowania przyczyniło się także Stowarzyszenie Kultury Europejskiej (SEC), Oddział Polski. Stowarzyszenie, jak wyjaśniał w czasie obrad jego przewodniczący pisarz Eugeniusz Kabatc, powstało we Włoszech bezpośrednio po drugiej wojnie światowej. Ma ono oddziały w wielu krajach Europy i w ciągu swego półwiecznego istnienia stara się krzewić wartość pokoju. Członkami tego elitarnego stowarzyszenia są twórcy rozmaitych dziedzin. W Polsce pierwszym przewodniczącym SEC-u był Jarosław Iwaszkiewicz, następnie Michał Rusinek i Józef Szajna. Pomocna w organizacji omawianej konferencji była także niemiecka fundacja państwowa im. Róży Luksemburg, która ma swoje przedstawicielstwo w Warszawie. Kieruje nią dr Holger Politt.

Edukacja była pojmowana, zgodnie przez wszystkich uczestników konferencji, jako proces, który nie powinien kończyć się wraz z uzyskaniem świadectwa dojrzałości czy na przykład dyplomu. Znakomitym przykładem takiej pojętej edukacji są, jak wskazywano, Uniwersytety Trzeciego Wieku. Uczestnicy konferencji podkreślali również znaczenie edukacji niesformalizowanej. Uzyskana wiedza ma nie tylko znaczenie praktyczno-użyteczne, ale poszerzając horyzonty myślowe, stwarza możliwość swobodnego kształtowania własnego poglądu na świat. W niektórych wystąpieniach podkreślano, że istotne

znaczenie ma nie tylko poszerzenie sfery intelektualnej. Edukacja powinna pomagać także w kształtowaniu charakteru oraz rozwoju sfery uczuć na wyższym poziomie. W referatach i w dyskusji wskazywano na to, że motywem zdobywania wiedzy powinny stać się na nowo bezinteresowne dążenia poznawcze. Innymi słowy, należałoby sięgnąć w XXI wieku do najlepszych tradycji edukacji w minionych epokach, a w tym do okresu dwudziestolecia międzywojennego.

Większość osób wygłaszających referaty wskazywała, że zmiany w świadomości zachodzące dzięki procesom edukacji korzystnie mogą ważyć na przemianach życia społecznego w Polsce.

Rektor Wyższej Szkoły Gospodarowania Nieruchomościami w Warszawie prof. Andrzej Bałandynowicz przedstawił w swoim referacie własną koncepcję edukacji więźniów. W trakcie obrad i dyskusji podjęto także problemy rozmaitych mniejszości w naszym społeczeństwie. W wystąpieniu Austriaczki Doroty Mueller została dokonana swoista synteza konferencji, poprzez przeprowadzone przez referentkę porównanie systemu edukacji w Austrii i w Polsce.

Trzeba podkreślić też obecność na konferencji dr. Pawła Boreckiego, adiunkta w jedynej w Polsce Katedrze Prawa Wyznaniowego (na Uniwersytecie Warszawskim). Wygłosił on referat na temat dylematów konstytucyjności prawnych zasad nauczania religii i etyki w szkole.

Profesor Giziński wygłosił referat na temat ochrony środowiska, co usytuowało we właściwej perspektywie problem edukacji. Powinna ona bowiem wytwarzać szacunek nie tylko do dorobku kulturowego, ale w takiej samej mierze do świata przyrody.

Obrady plenarne toczyły się przed południem, natomiast po południu — w trzech sekcjach: akcjologicznej (przewodniczył dr hab. Stanisław Kunikowski), pedagogicznej (przewodniczył dr Jacek Breczko) oraz w sekcji człowiek a środowisko (przewodniczył prof. dr hab. Andrzej Giziński).

prof. dr hab. Maria Szyszowska

BANKI SPÓŁDZIELCZE

kolejne spotkanie naukowe ekonomistów i bankowców

Przed 147 laty zorganizowano w Polsce pierwszą spółdzielnię oszczędnościowo-kredytową. Ruch spółdzielczości oszczędnościowo-kredytowej powstał najwcześniej w zaborze pruskim. Przykładem może być Bank Spółdzielczy w Brodnicy, który funkcjonuje od 146 lat, a więc od 1862 r. Bankowość spółdzielcza rozwijała się także w zaborze rosyjskim, tu przykładem może być Kujawsko-Dobrzyński Bank Spółdzielczy, którego jeden z oddziałów rozpoczął działalność w 1899 r. Władze carskie pozwoliły w tym roku na utworzenie Włocławskiego Towarzystwa Pożyczkowo-Oszczędnościowego dla Chrześcijan.

W relatywnie długiej historii bankowość spółdzielcza w Polsce przechodziła poważne zmiany. Funkcjonowała pod różnymi nazwami, a od 1975 r. znana jest jako banki spółdzielcze. Rozpoczęła działalność w okresie, gdy stosunki feudalne ustępowały dopiero rozwijającym się kapitalistycznym stosunkom produkcji, przetrwała okres międzywojenny, nie uległa procesowi nacjonalizacji w gospodarce socjalistycznej, przeszła okres transformacji ustrojowej po 1989 r. i rozwija się w gospodarce rynkowej. Dowodzi to w pewnym stopniu jej trwałości, a więc można sądzić, że posiada pewne cechy, które umożliwiają jej funkcjonowanie w różnych formacjach społeczno-ekonomicznych.

Banki spółdzielcze są ważnym elementem rynku finansowego wysoko rozwiniętych państw Europy, o czym świadczy znaczny udział w rynku depozytów i kredytów. Na międzynarodowych rynkach znane są jako banki uniwersalne, świadczące szeroki i róż-

norodny zakres usług finansowych. We Francji prawie 42 mln obywateli korzysta z usług bankowości spółdzielczej, w Niemczech odpowiednio 30 mln, a w Holandii około 9 mln. Świadczy to o szerokim uczestnictwie społeczności lokalnych i ich zaangażowaniu finansowym w funkcjonowanie bankowości spółdzielczej.

Banki spółdzielcze zalicza się do grupy spółdzielni użytkowników, których podstawowym celem powinno być zaspokojenie gospodarczych potrzeb zrzeszonych członków, co ma bezpośredni wpływ na ich powiązania ze spółdzielnią. Dla banków spółdzielczych stanowi to problem, gdy inni uczestnicy rynku finansowego za główny cel działalności stawiają zysk. Czy one też mają wyznaczyć sobie taki cel? Jeżeli tak, to co z zasadami spółdzielczości? W jakim kierunku będą rozwijały się banki spółdzielcze w Polsce? Z perspektywy minionych 18 lat transformacji ustrojowej w Polsce, a także ponadczteroletniego okresu funkcjonowania banków spółdzielczych na Jednolitym Rynku Europejskim, istnieje potrzeba poszukiwania nowych rozwiązań organizacyjnych i prawnych, a w konsekwencji nowych zasad zarządzania nimi. Banki spółdzielcze, ponieważ są całkowicie wyposażone w polski kapitał, są potrzebne gospodarce.

W celu uzyskania odpowiedzi na przedstawione pytania i problemy Sekcja Nauk Ekonomicznych i o Zarządzaniu Włocławskiego Towarzystwa Naukowego oraz Wydział Nauk Społecznych i Technicznych WSHE zorganizowały 26–27 maja 2008 r. konferencję naukową. Była to druga konferencja na temat bankowości spółdzielczej, pierwszą

zorganizowano w 2006 r. pod patronatem Narodowego Banku Polskiego. Naszym zamierzeniem jest kontynuowanie tej tematyki na konferencjach naukowych, organizowanych w cyklu dwuletnim. Patronat nad konferencją objęły dwa banki: Bank Spółdzielczy w Brodnicy i Kujawsko-Dobrzyński Bank Spółdzielczy.

O trafnym wyborze tematu konferencji świadczyła liczba uczestników i udział zaproszonych gości (około 200 osób), w tym prezesi zarządów banków spółdzielczych oraz studenci WSHE, kierunek ekonomia.

Na konferencji referaty wygłosili:

Maria Golec z Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu — „Konkurencyjność spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych i banków spółdzielczych”;

Urszula Mleczo z Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu — „Procesy fuzji i przejęcia a perspektywy rozwoju banków spółdzielczych”;

Sylvia Wojciechowska-Filipek z Wyższej Szkoły Informatyki Stosowanej i Zarządzania w Warszawie — „Zastosowanie technologii informacyjnej w produktach i usługach banków spółdzielczych”;

Anita Szyguła z Wyższej Szkoły Umiejętności im. S. Staszica w Kielcach — „Kontrola wewnętrzna w wybranych bankach spółdzielczych regionu świętokrzyskiego”;

Adam Strzelecki z Wyższej Szkoły Humanistyczno-Ekonomicznej we Włocławku — „Aspekty etyczne działalności banków spółdzielczych”;

Marek Stefański z Wyższej Szkoły Humanistyczno-Ekonomicznej we Włocławku — „Programy pomocowe Unii Europejskiej dla rolnictwa i obszarów wiejskich jako czynnik rozwoju bankowości spółdzielczej w Polsce”.

Na zakończenie pierwszego dnia konferencji prof. dr hab. Jan Szambelańczyk z Akademii Ekonomicznej w Poznaniu wygłosił wykład otwarty nt. „Strukturalne dylematy rozwoju banków spółdzielczych w Polsce”.

Aneta Nowakowska-Krystman z Instytutu Zarządzania i Dowodzenia Akademii Obrony Narodowej w Warszawie i Bartosz Kublik z Wydziału Zarządzania Uniwersytetu Warszawskiego przystali artykuł do publikacji pt. „Strategia rozwoju sektora polskich banków spółdzielczych”.

Na uwagę zasługuje fakt, że konferencja została zorganizowana wyłącznie ze środków uczestników i sponsorów. Dorobek konferencji naukowej został opublikowany pt. *Perspektywy rozwoju bankowości spółdzielczej w Polsce*.

dr Marek Stefański

Dr Marek Stefański i prezes Zarządu Banku Spółdzielczego w Brodnicy Józef Mitura

Zwycięzca odjechał na rowerze...

Miniony rok akademicki był dla Wydziału Nauk Społecznych i Technicznych WSHE we Włocławku bardzo pracowity i owocny. Od stycznia 2008 r. w wydziałowym laboratorium realizowany jest program badawczo-dydaktyczny pn. „Wpływ składowiska odpadów na stan wód gruntowych”. Na realizację tego programu Wydział otrzymał dotację w wysokości 30 tys. zł z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu. Pieniądze te w całości zostaną przeznaczone na zakup specjalistycznego sprzętu chemicznego, odczynników i szkła dla wydziałowego laboratorium.

Celem realizowanego zadania jest:

1) zbadanie wpływu składowiska odpadów komunalnych w Machnacu na stan okolicznych wód gruntowych,

2) zapoznanie młodzieży studenckiej i społeczności włocławskiej z problemem gospodarki odpadami w regionie,

3) uświadomienie społeczeństwu jak ważne jest prowadzenie właściwej, zgodnej z wymogami Unii Europejskiej gospodarki odpadami oraz jaki to ma wpływ na środowisko.

Aby określić, jaki jest wpływ odpadów składowanych na wysypisku w Machnacu na stan okolicznych wód, doświadczal-

nie oznaczamy tzw. wartości wymywania toksycznych składników zawartych w tych odpadach oraz sprawdzamy, na podstawie przeprowadzonych analiz wód, w jakiej ilości pierwiastki niebezpieczne zostają wymywane pod wpływem opadów atmosferycznych do wód gruntowych.

W celu kształtowania świadomości ekologicznej i dla wzmocnienia efektu badawczo-dydaktycznego przeprowadzone zostały w laboratorium warsztaty szkoleniowe dla młodzieży licealnej i studenckiej naszego regionu. Młodzież zapoznała się z nowoczesnymi metodami badań, poznała mechanizmy zachodzących w przyrodzie reakcji chemicznych oraz sposoby i możliwości ochrony swojego środowiska. Warsztaty z młodzieżą będą kontynuowane przez najbliższe miesiące, a może i lata.

Działające na Wydziale Koło Naukowe „Młodych Ekologów”, którego opiekunem jest kierownik laboratorium Halina Bugajska, było organizatorem konferencji studenckiej pn. „Antropogeniczne zmiany środowiska. Środowisko dziś i jutro”. Odbyła się ona 22 lu-

tego 2008 r. i została wysoko oceniona przez zaproszonych gości. Wygłoszono sześć interesujących referatów: „Wpływy człowieka na równowagę klimatyczną”, „Wpływ miast na środowisko”, „Motoryzacja a środowisko”, „Turystyka a środowisko”, „Katastrofy ekologiczne”, „Prognoza oddziaływań stopni wodnych na środowisko”. Były one powodem burzliwej i ciekawej dyskusji, która nastąpiła po ich wygłoszeniu.

Nie można pominąć jeszcze jednego, bardzo ważnego wydarzenia, jakim było zorganizowanie przez Wydział Nauk Społecznych i Technicznych wspólnie z II Liceum Ogólnokształcącym im. Mikołaja Kopernika we Włocławku „Międzygimnazjalnego Konkursu Chemicznego” (fot. na 3. stronie okładki). W konkursie wzięło udział około 500 uczniów z różnych szkół gimnazjalnych naszego regionu. Do drugiego etapu, który odbył się w laboratorium NSiT WSHE zaklasyfikowali się najlepsi. Do współpracy przy organizacji konkursu udało się nam zaprosić miejscowe firmy, które pomogły finansowo w realizacji przedsięwzięcia. Darczyńcami były firmy: Saniko, Anwis, Rad-Pak, Tolin.

A nagrody były nie byle jakie... Zdobywcy II i III miejsca otrzymali odtwarzacze mp3, a zwycięzca konkursu odjechał na rowerze górskim, który ufundowała firma Tolin z Włocławka — producent rowerów.

Rok akademicki 2007/2008 zakończyliśmy udziałem w kolejnej edycji „Szkół Letniej WSHE”, w ramach której zrealizowaliśmy zajęcia z dziećmi pn. „Chemia na wesoło”. Dzieciaki bawiły się wspaniale, także uczyły się, gdyż nie ma lepszej metody zdobywania wiedzy, jak przez rozrywkę i zabawę.

Z poczuciem dobrze spełnionego obowiązku oddaliśmy się rozkoszy wakacyjnego lenistwa, aby nabrać sił na nadchodzący nowy rok akademicki 2008/2009. Życzymy wszystkim POWODZENIA.

Halina Bugajska

Fot. „Szkoła Letnia WSHE”.
Zajęcia w laboratorium

Przedstawiamy Państwu abstrakty dwóch materiałów, będących plonem prac badawczych prowadzonych przez studentki, obecnie absolwentki studiów magisterskich kierunku pedagogika, w ramach czteroletniej działalności Koła Naukowego Pedagogów „Persona” w sekcji promocja zdrowia, którego opiekunem jest dr Urszula Kempieńska.

Życie seksualne młodzieży

Celem badań było poznanie opinii rodziców (matek) na temat życia seksualnego ich dzieci. Chodziło o uzyskanie odpowiedzi na takie pytania, jak: • Dlaczego rodzice nie rozmawiają z dziećmi na temat życia seksualnego? • Jaka jest świadomość rodziców na temat zagrożeń wynikających z inicjacji seksualnej? • Czy rodzice rozmawiają z dziećmi na temat antykoncepcji? • Kiedy zdaniem rodziców należy rozpocząć proces uświadczenia seksualnego? • Czy rodzice akceptują życie seksualne dzieci przed ukończeniem 18 roku życia?

W badaniach zastosowałam metodę sondażu diagnostycznego oraz technikę kwestionariusza ankiety. Ankieta skierowana była do matek posiadających dzieci w wieku 13–20 lat.

Wyników przeprowadzonych przeze mnie badań nie można traktować jako reprezentatywnych dla ogółu rodziców posiadających dzieci w wieku 13–20 lat, z powodu zbyt małej liczby rozdanych ankiet (70), niemniej upoważniają one do wysunięcia kilku wniosków i uwag.

Największy odsetek badanych matek (48,6%) mieścił się w przedziale wieku powyżej 40 lat oraz 36–40 lat (41,4%), co może znaczyć, że 90% respondentek to kobiety posiadające określone doświadczenie wychowawcze.

Wiedzę o życiu seksualnym najwięcej badanych kobiet czerpało z czasopism (70%). Ponad 90% ogółu badanych, jako źródła tego typu wiedzy podało szkołę (47,1%) i książki (44,3%). Tylko 13 respondentek, co stanowi 18,6% ogółu badanych, wiedzę o życiu seksualnym uzyskało od rodziców. Wskazuje to na fakt, że ciągle rodzice nie są dobrymi edukatorami. Rodziców często zastępuje Internet, z którego dzieci w sposób mniej krępujący i anonimowo dowiadują się o seksie. Z badań wynika, że rodzice nie rozmawiają z dziećmi o życiu seksualnym, ponieważ i ich rodzice też nigdy z nimi na ten temat nie prowadzili rozmów. Niestety przez to powielany jest schemat tabu i wstydu dla życia erotycznego.

Ponad połowa badanych (51,4%) tylko sporadycznie rozmawia ze swoimi dziećmi o życiu intymnym lub nie rozmawia wcale (7,1%), mimo że relacje z córką (synem) układają się dobrze (51,4%) i bardzo dobrze (45,8%).

Zdaniem ankietowanych respondentek głównymi barierami w rozmowach rodziców z dziećmi na tematy intymne są kwestie natury etyczno-moralnej, wyrażone w następujących sformułowaniach: „wstyd”, „temat

krępujący”, „temat tabu”, „bo to niemoralne”. Na „brak własnej wiedzy” wskazało 18,6% badanych.

Wśród zagrożeń najczęściej wymieniane są: ciąża (72,8%), HIV/AIDS (62,8%) oraz choroby weneryczne (60%). Tylko 9,9% respondentek dostrzega zagrożenia jak: „urazy psychiczne” (7,1%), czy „brak dojrzałości do podjęcia współżycia” (2,8%), świadczą to może jednak o zbyt małej świadomości badanych o zagrożeniach wynikających z inicjacji.

Jednak mimo ujawnionego w badaniach niedostatku tego typu wiedzy, 70% respondentek stwierdza, iż rozmawia z dziećmi na temat antykoncepcji. 30% badanych po raz pierwszy zaczęło uświadczać swoje dzieci w wieku 12–13 lat, a 8,6% dopiero w wieku 16–17 lat. Tylko 17,1% proces uświadczenia seksualnego podjęło przed ukończeniem przez dziecko 10. roku życia. Nieco ponad połowa badanych 51,4% uważa, iż powinno się zacząć uświadczać dzieci w wieku 10–14 lat, a 24,3% wymienia przedział wieku 15–20 lat. Za ledwie 18,6% respondentek wskazuje na wiek poniżej 9 lat, z tego 4,3% jest zdania, że proces seksualnego uświadczenia należy rozpocząć wieku 3–6 lat.

Na pytanie: Kto powinien uświadczać dzieci? 64 osoby (91,4%) oczekuje by uświadczenie seksualne dzieci odbywało się na terenie szkoły i było realizowane przez nauczyciela (55,7%), lekarza lub pielęgniarkę (35,7% ogółu wypowiedzi).

Ankietowani akceptują seksualność swojego dziecka, nie widzą nic złego przed „sprawdzeniem” się młodych przed ślubem, ale najchętniej chcieliby, gdyby to od nich zależało, aby córka (syn) swoje uczucia do partnera (partnerki) wyrażali tylko i wyłącznie w formie pocałunków.

Podsumowując wyniki badań stwierdzić można, że tematyka seksualna nie powinna stanowić wstydliwego tabu, musi być wyjaśniana stopniowo, w sposób odpowiedni do wieku dziecka. Najlepszym miejscem na przekazywanie tej wiedzy jest dom rodzinny. Rodzice znający swoje dzieci, powinni w jak najbardziej odpowiedni sposób, adekwatny do wieku wprowadzać je w sferę życia seksualnego. Rodzina jest najważniejszym środowiskiem, które powinno od najmłodszych lat towarzyszyć dziecku w odkrywaniu swojej seksualności. To właśnie rodzice powinni być pierwszymi edukatorami swojego dziecka.

Anna Strzelecka

Potrzeba badań ginekologicznych

Badaniami objęte były kobiety w wieku 20–45 lat w zakresie ich świadomości dotyczącej badań ginekologicznych. Celem badań było także przedstawienie opinii lekarzy ginekologów na temat potrzeby badań ginekologicznych oraz próba odpowiedzi na pytanie, jakie jest uświadczenie kobiet o konieczności korzystania z tychże badań.

Głównym problemem badawczym sformułowanym dla potrzeb pracy było pytanie: Jak często kobiety poddają się badaniom ginekologicznym? Jakie okoliczności mają na to wpływ?

Badania zostały przeprowadzone w niepublicznych zakładach opieki zdrowotnej we Włocławku od połowy stycznia do 20 marca 2006 r. Ankiety ze względu na obowiązującą ustawę o ochronie danych osobowych wypełniane były przez położne, a informacje uzyskano od pacjentek zapisujących się lub zgłaszających na wizytę do lekarza oraz uzupełniano je w oparciu o dokumentację medyczną obowiązującą w placówkach służby zdrowia. Przeanalizowano łącznie 114 kart pacjentek w przedziale wiekowym 20–45 lat. Dużym zainteresowaniem i daleko idącą życzliwością wykazali się także włocławscy lekarze ginekolodzy, którzy sami zakresłali odpowiedzi na pytania z ankiety oraz uzupełniali je o własne spostrzeżenia.

W świetle uzyskanych wyników badań stwierdzić można, że: 1) kobiety bardziej wykształcone częściej wykazują zachowania prozdrowotne; 2) z badań ginekologicznych częściej korzystają kobiety mieszkające w mieście, ponieważ mają większą możliwość wyboru oraz łatwiejszy dostęp do lekarza, niż kobiety mieszkające na terenach wiejskich.

Uzyskane wyniki odnośnie analizy wieku a świadomości kobiet na temat konieczności badań ginekologicznych, pozwalają twierdzić, że świadomość zależy także od wieku. Mimo iż niektóre analizowane odpowiedzi na pytania mogłyby świadczyć o wysokiej lub średniej świadomości, to w ogólnym zestawieniu poziom świadomości badanych kobiet jest niski.

Po analizie i interpretacji uzyskanych wyników można stwierdzić, że świadomość kobiet na temat badań ginekologicznych jest niska i z pewnością w mniejszym lub większym stopniu uzależniona jest od wieku, wykształcenia, pochodzenia i miejsca zamieszkania.

Aleksandra Jagodzińska

Z TURCJI do POLSKI

Rozmowa ze studentką Filiz Ezgi Nogay z Ankara University w Turcji studiującą w semestrze letnim na filologii polskiej w ramach programu LLP Erasmus

Jaka była przyczyna decyzji o podjęciu studiowania w Polsce, we Wrocławiu?

Studiuję polonistykę na Uniwersytecie w Ankarze i chciałam lepiej mówić po polsku. Obecnie jestem na czwartym roku. Przyjechałam do Wrocławia, gdyż nasze uczelnie mają podpisaną umowę.

Czy miałaś wcześniej kontakt z językiem polskim i kulturą polską?

Język polski znałam tylko z telewizji. Wcześniej nie zetknęłam się i to był chyba przypadek, że podjęłam takie studia.

Jakie miałaś wyobrażenie o Polsce i o Polakach i czy wyobrażenia pokrywają się z rzeczywistością? Czy występują jakieś wspólne cechy, podobieństwa między Polakami a Turkami. Jakie są wyraźne różnice?

Ludzie są tutaj inni niż w Turcji. Zasadnicza różnica jest taka, że w Turcji ludzie żyją według i w zgodzie z tradycją. Dzieci wychowywane są zgodnie z zasadami panującymi w rodzinie, których muszą przestrzegać. Natomiast w Polsce ważna jest osoba, indywidualność. Taka sytuacja ma plusy i minusy.

Co opowiedziałabyś o Polsce, o Polakach swojej rodzinie, kolegom?

Polacy są chętni do pomocy lecz potrzebują uśmiechu — mało się uśmiechają. Wadą jest to, że nie znają języka angielskiego. Ci, których tu poznałam zawsze mi pomagali we wszystkim i próbowali uśmiechać się do mnie. W Turcji opowiem o dobrych stronach Polaków i Polski. Złą stroną pobytu była kwatera, w której mieszkaliśmy.

Czy podróżowałaś po Polsce i gdzie?

Tak, byłam w Warszawie, Bydgoszczy, Łodzi, Ciechocinku, Płocku. Warszawa bardzo mi się podobała.

Czy potrawy, jedzenie w Polsce odpowiadało Ci?

Jedzenie w Polsce jest bardzo odmienne. W Turcji jada się zawsze mięso i ryż. W Polsce jada się zupy, pierogi, kanapki. Polskie potrawy smakowały mi.

Czy łatwo jest nawiązać kontakty z rówieśnikami, co sądzisz o polskiej młodzieży?

Trudno jest nawiązać kontakt z powodu komunikacji językowej. Studenci w Polsce boją się używać języków obcych choć próbowali

mnie zrozumieć. Bardzo pomocny mi był kolega Marcel (Smoliński), który zna język angielski.

Jakie są wyraźne różnice występujące w przebiegu studiów?

Studiując język polski w Turcji uczymy się tłumaczyć, mówimy, słuchamy, piszemy, poznajemy gramatykę. Tutaj nauczyciele uczą nas mówić i rozumieć.

Czy chciałabyś tu przyjechać ponownie, np. turystycznie?

Tak, ale nie wiem czy do Wrocławia.

Czy są i jakie korzyści wynikające z pobytu w Polsce?

Przede wszystkim teraz czuję się silniejsza, gdyż byłam tu sama. W Turcji jesteśmy zawsze przy rodzinie i mamy wsparcie rodziny. Tureckie dziewczęta nie mogą mieszkać same i samodzielnie podejmować decyzje, szybko też wychodzą za mąż. W Polsce odwiedził mnie mój tata, który zobaczył i uwierzył w to, że sama sobie radzę, jestem samodzielna. Nauczyciele tureccy wysłali mnie do Polski, abym lepiej poznała język polski. Być może nie za bardzo to się udało, lecz bezsprzecznie korzyścią jest to, że byłam tu samodzielna i że bardzo się tu wzmocniłam.

Jakie masz plany wynikające ze studiowania języka polskiego?

W Turcji trudno jest znaleźć pracę związaną ze znajomością języka polskiego, dlatego będę próbować podjąć naukę i pracę jeszcze w innym kierunku.

Czy myślałaś o tym, by przyjechać do Polski i tu pracować lub o pracy na odległość?

To byłoby bardzo trudne i wymagałoby czyjejs pomocy.

Dziękujemy za rozmowę i życzymy zachowania miłych wspomnień z pobytu w Polsce.

Dorota Wojciechowska i Karolina Gawęda

W semestrze zimowym 2008/2009, w ramach programu LLP Erasmus, studia na naszej uczelni odbyły kolejne dwie studentki z Ankara University. Młode Turczynki studiowały na kierunkach pielęgniarstwo i socjologia.

Dla studentów i absolwentów

Stowarzyszenie Absolwentów WSHE we Wrocławiu

Ponad 10-tysięczna rzesza absolwentów WSHE ma od dwóch lat swoje stowarzyszenie. Jego misją jest zrzeszanie i promocja absolwentów oraz wspieranie działalności naukowej i dydaktycznej macierzystej uczelni. Stowarzyszenie w swych działaniach kieruje się przekonaniem, że uczelnia jest miejscem nie tylko zdobywania wysokich umiejętności zawodowych, ale miejscem poszukiwania wartości i świadomego kształtowania osobowości przez członków przyszłej elity kulturalnej, naukowej oraz politycznej Polski.

Zapraszamy do wstępowania w szeregi Stowarzyszenia Absolwentów WSHE.

Wszystkie pytania oraz zgłoszenia nowych członków można przekazywać do sekretarza Stowarzyszenia — Ewy Murszewskiej kontakt: absolwent@wshe.pl, telefonicznie: 054 23 04 109.

Józef Krawczyk
prezes Stowarzyszenia

BIURO WSPÓŁPRACY Z UCZELNIAMI KRAJOWYMI I ZAGRANICZNYMI WSHE

Goście z uczelni partnerskich
...w semestrze letnim 2008 roku

K w i e c i e ń

— wizyta wykładowcy Ivana Raicheva z Plovdiv University w Bułgarii. Gość wygłosił wykład dla studentów filologii polskiej na temat amerykańskiej poezji z okresu od wojny secesyjnej do drugiej wojny światowej („American poetry from the Civil War till the Second World War”);

— dr Fatih Celebi z Wydziału Informatyki Ankara University w Turcji przedstawił wykład na temat sieci neuronowych („Neural Network Modelling”).

M a j

— wizyta studyjna „Teaching for the future” („Nauczanie dla przyszłości”). WSHE została zaproszona do udziału w przedsięwzięciu przez SP nr 2 we Włocławku. Gościliśmy przedstawicieli kadry kierowniczej z sektora edukacji z Anglii, Walii, Hiszpanii, Turcji, Holandii, Niemiec. Celem wizyty było przedstawienie nauczania języków obcych w szkole wyższej oraz wymiana doświadczeń;

— prof. Neşe Yüce z Ankara University w Turcji na kierunku filologia polska przyjechała z wykładem „Polska wieś nad Bosforem Polonezköy-Adampol”; słuchaczami byli studenci filologii polskiej WSHE, a także tureccy studenci z Erasmusa z Torunia.

C z e r w i e c

— prof. Yurdağul Erdem z Ankara University, prodziekan Wydziału Pielęgniarstwa, wygłosiła serię wykładów na kierunku pielęgniarstwo.

...w semestrze zimowym 2008 roku

W r z e s i e ń

— wizyta rektor Zanny Caurkubule z Higher School of Psychology w Rydze (Łotwa). Celem wizyty było omówienie dotychczas-

sowej i dalszej współpracy w ramach programu LLP Erasmus.

P a ǟ d z i e r n i k

— wizyta studyjna przedstawicieli kadry zarządzającej oświatą z Francji, Hiszpanii, Niemiec i Turcji w ramach współpracy z Kujawsko-Pomorskim Centrum Edukacji Nauczycieli we Włocławku. Celem wizyty była prezentacja uczelni, oferty dydaktycznej oraz spotkanie z władzami: Prorektorem ds. Kształcenia, prof. dr. hab. Marianem Urbańskim oraz Dziekanem Wydziału Pedagogiki i Nauk o Zdrowiu dr. Ireneuszem Pyrzykiem.

**Wykładowcy i pracownicy WSHE
w uczelniach partnerskich**

M a r z e c

— mgr Marcin Miziołek odwiedził Business School of Administration Turiba na Łotwie. Lektor języka angielskiego naszej uczelni przeprowadził zajęcia w zakresie Business English;

— pracownik Działu Promocji WSHE mgr Ilona Wilińska wizytowała równorzędny dział na Business School of Administration Turiba na Łotwie. Celem była wymiana doświadczeń.

M a j

— mgr Anna Jolanta Strzelecka, pracownik Wydziału Nauk Społecznych i Technicznych WSHE przebywała w Santander w Hiszpanii. Prowadziła tam zajęcia ze studentami na Universidad de Cantabria na temat procesu transformacji polskiej gospodarki oraz jej integracji z Unią Europejską.

C z e r w i e c

— mgr Katarzyna Gradzik, dyrektor Biblioteki Głównej WSHE odwiedziła bibliotekę University College Vitus Bering w Horsens w Danii. Celem wizyty była wymiana doświadczeń.

Karolina Gawęda

Karolina Gawęda
i dr Fatih Celebi
z Turcji

Wykład otwarty o poezji amerykańskiej

8 kwietnia 2008 r. odbył się interesujący wykład w języku angielskim Ivana Raicheva, wykładowcy Paisii Hilendarski University of Plovdiv, nt. „American poetry from the Civil War till the Second World War”.

Uniwersytet w Płowdiew jest drugim co do wielkości uniwersytecie w Bułgarii (po uniwersytecie w Sofii). Studiuje na nim ponad 13 tysięcy studentów na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych. Także miasto Płowdiew jest drugim co do wielkości miastem w Bułgarii i największym centrum administracyjnym, gospodarczym, kulturalnym i naukowym w południowej Bułgarii. Jest to bardzo stare miasto, o wiele starsze niż Ateny czy Rzym.

Podczas pobytu we Włocławku nasz gość żywo interesował się uczelnią i prastarym grodem Włodzisławowa, zwiedził także pobliski akademicki Toruń bogaty w gotyckie zabytki.

dr Adam Wróbel

Na zaproszenie rektora

Rektor dr Wojciech Gulin i prof. dr hab. Marian Filar

15 lutego 2008 r. gościł w uczelni poseł do Parlamentu Europejskiego prof. dr hab. Dariusz Rosati, który wygłosił wykład pt. „Polska w Unii Europejskiej”.

5 czerwca 2008 r. prof. dr hab. Marian Filar, pracownik naukowy UMK w Toruniu oraz poseł na Sejm RP, wygłosił wykład pt. „Prawo karne i wymiar sprawiedliwości państw Unii Europejskiej”.

Nauczanie dla przyszłości

Teaching for the future

Na zaproszenie Szkoły Podstawowej nr 2 we Włocławku 15 maja 2008 r. gościli w WSHE przedstawiciele oświatowej kadry kierowniczej z krajów Unii Europejskiej: Wielkiej Brytanii, Hiszpanii, Holandii, Niemiec oraz Turcji.

Najpierw podczas spotkania w Collegium Novum goście zapoznali się z bogatą ofertą edukacyjną naszej uczelni, ofertą współpracy międzynarodowej i działalnością Studium Języków Obcych — mgr Karolina Gawęda przygotowała odpowiedni atrakcyjny pokaz multimedialny.

Następnie dr Adam Wróbel mówił o możliwościach nauczania języka polskiego dla obcokrajowców — o nauczaniu języka polskiego jako obcego, zaprezentował najnowsze podręczniki oraz pomoce z zakresu glottodydaktyki tak ciekawego i trudnego zarazem naszego języka.

Natomiast studenci z Wydziału Nauk Społecznych i Technicznych: Patrycja Bąkowska, Marta Smolińska i Marcel Smoliński interesująco i dowcipnie poprowadzili metodą teleturniejową lekcję języka polskiego na wesoło, teleturniej wiedzy o Polsce. Miłą niespodzianką dla gości był przygotowany przez naszych studentów upominek muzyczny.

W Rektoracie zwiedzano Salę Tradycji. Odkonano spotkanie z JM Rektorem dr. Wojciechem Gulinem i kanclerzem mgr. inż. arch. Bogusławem Stroszejnem.

Wszyscy z ogromnym zainteresowaniem obejrzeli wystawę malarstwa w pobliskim Czarnym Spichrzu (siedzibie Dobrzyńsko-Kujawskiego Towarzystwa Kulturalnego) przygotowaną przez Joannę Schab i Małgorzatę Jaworowicz.

Władze uczelni oraz nauczyciele: mgr Karolina Gawęda i dr Adam Wróbel wzięli udział w uroczystej konferencji podsumowującej program „Nauczanie dla przyszłości”.

Podczas ożywionych rozmów zwracano uwagę, że ta owocna wizyta była możliwa dlatego, że włocławianie mogą przedstawić atrakcyjną ofertę edukacyjną na skalę Unii Europejskiej. Bez wątplenia dotyczy to także i naszej uczelni. Oto bowiem w roku szkolnym 2007/2008 podobnych wizyt promujących polską oświatę odbyło się zaledwie trzynaście.

dr Adam Wróbel

Goście z Bedford

Podczas Dni Włocławka, które odbyły się w dniach 21–22 czerwca 2008 r. WSHE zaprezentowała na swoim stoisku reklamowym ofertę edukacyjną na rok akademicki 2008/2009. Gośćmi Dni Włocławka byli angielscy radni Bedford — miasta partnerskiego Włocławka. Delegaci gościli także w WSHE, spotkali się z władzami, studentami, zapoznali z działalnością uczelni, szczególnie w aspekcie jej aktywności w europejskim obszarze szkolnictwa wyższego.

O Polakach w Turcji

wykład prof. Neşe Taluy Yüce z Ankara University

31 maja 2008 r. odbył się wykład otwarty „Polska wieś nad Bosforem Polonezköy-Adampol”, który wygłosiła prof. Neşe Taluy Yüce z Ankara University, uczelni partnerskiej WSHE.

Tego bardzo interesującego, wielce kształcącego, wygłoszonego z ogromnym zapamiętaniem, wdziękiem i niezwykłą serdecznością, bogato ilustrowanego atrakcyjnymi fotografiami, wykładu wysłuchali studenci i pracownicy naszej uczelni, w tym także studenci z Turcji oraz grupa studentów tureckich studiujących na UMK w Toruniu.

Do dzisiaj Adampol-Polonezköy owiany jest nimbem tajemniczości ze względu na jego geograficzne usytuowanie, zatopienie w morzu innej kultury, narodu i religii. Polska osada Adampol-Polonezköy założona została w 1842 r. przez Adama Czartoryskiego na obrzeżach Sztambułu, po azjatyckiej stronie cieśniny Bosfor. Właśnie od imienia jej założyciela miejscowość otrzymała nazwę — Adamkoy, czyli „Adamowa wioska” — Adampol. Polacy nazywali osadę często Adamówką. Turcy natomiast nazywali Adamkoy, Polonezkaryesi, a później właśnie Polonezkoy. Otoczony lasami Adampol-Polonezköy położony jest 20 km od wybrzeża Morza Czarnego oraz 15 km od Bosforu.

Na początku wioska została zasiedlona przez 12 osób, a w największym swoim rozkwicie liczyła 220 osób. W 1938 r. mieszkańcy Adampola otrzymali obywatelstwo tureckie.

Kazimierz Dopierała (*Adampol-Polonezköy. Z dziejów Polaków w Turcji*) pisze: „Nale-

żałoby jednak podkreślić, że osada Adampol jest ewenementem na skalę światową. Nie znajdziemy na świecie drugiej jej podobnej (nie tylko polskiej), która by przez 150 lat w obcym otoczeniu zachowywała wszystkie elementy kultury pozwalające zakwalifikować ją do grupy etnicznie jednolitej. Mieszkańcy tej osady kultywowali polskie tradycje i polski język. Ten ostatni element przetrwał nie jako relikwium przeszłości, lecz jak żywe słowo, którym posługiwali się i posługują dziś prawie wszyscy mieszkańcy. Przetrawienie osady do dnia dzisiejszego w narodowej formie jest więc zjawiskiem nie spotykanym we współczesnym świecie. Osadnicze próby Niemców na tym samym terenie, w tym samym okresie zakończyły się kompletnym niepowodzeniem. Niemalą rolę w utrzymaniu polskości odegrało usytuowanie osady. Adampol otoczony był obcym elementem etnicznym i kulturowym, co wpłynęło na konsolidację osadników, na ich zwartość wyrażającą się w manifestacji jedności na zewnątrz. Drugim czynnikiem, który odegrał niepoślednią rolę w dziejach osady, był fakt, iż Polska była w niewoli. Osadnicy niemieccy mogli powrócić do własnego kraju, Polacy natomiast czekali na niepodległość, a wymazane z mapy Europy państwo — Polskę”.

Jest to bez wątpienia miejsce najważniejsze dla polskiej tożsamości narodowej w Turcji. Jeszcze w pierwszej połowie XX w. była to wieś typowo rolnicza, w której obok języka tureckiego używany był język polski i pielęgnowano polskie obyczaje. Natomiast

w drugiej połowie XX w. miejscowość zmieniła charakter na typowo turystyczny. Nasi rodacy prowadzą więc pensjonaty i restauracje cieszące się znakomitą, zasłużoną renomą i są tłumnie odwiedzane w weekendy i święta.

Godne odnotowania jest także i to, że od początku swojego istnienia Adampol budził żywe zainteresowanie i był odwiedzany przez sławnych ludzi i ważne osobistości. W 1937 r. był tutaj pierwszy prezydent Republiki Turcji Kemal Atatürk, w 1941 r. nuncjusz papieski biskup Angelo Roncalli — późniejszy papież Jan XXIII, w 1994 r. prezydent Lech Wałęsa, a prezydent Aleksander Kwaśniewski był w Adampolu dwukrotnie — w 1996 r. i w 2000 r.

W miejscowości jest kościół pw. Matki Boskiej Częstochowskiej, w którym odprawiane są msze w języku polskim. Na cmentarzu znajduje się wiele ciekawych grobów, m.in. grób Ludwika Śniadeckiej, groby uczestników powstania listopadowego i powstania styczniowego oraz żołnierzy polskiej dywizji kozaków sułtańskich (uczestników Wojny Krymskiej). W „Domu Pamięci Zofii Ryży” zgromadzono liczne pamiątki dokumentujące historię naszego na wskroś polskiego, bliskiego każdemu Polakowi — Adampola, w którym rozwijało się, rozwija i kultywuje umiłowanie Polski. A nasz Adampol-Polonezköy stał się symbolem zachowania polskości.

dr Adam Wróbel

Prof. Neşe Taluy Yüce i dr Adam Wróbel

BIBLIOTEKI DUŃSKIE CZY ANDERSEN TO PRZEWIDZIAŁ?

Celem kolejnej podróży ku poznaniu bibliotekarstwa europejskiego stała się Dania. Kraj ten, podobnie jak pozostałe państwa skandynawskie, realizuje politykę biblioteczną bardzo wspieraną i nadzorowaną przez władze centralne. Środki finansowe na utrzymanie bibliotek pochodzą z kasy państwowej. Aby jednak były wydatkowane w sposób jak najbardziej przemyślany, biblioteki zobowiązane są do bardzo ścisłej współpracy. Chodzi o działanie minimalizujące dublowanie prac i tym samym ograniczanie zbędnych wydatków. Duży nacisk kładziony jest na tworzenie sieci bibliotek i organizowanie w ramach każdej z nich ścisłej współpracy. Polega ona m.in. na systematycznych spotkaniach, np. dwa razy w miesiącu, omawianiu pojawiających się problemów i wspólnym szukaniu najlepszych rozwiązań.

O tym wszystkim poniżej podpisana mogła dowiedzieć się w trakcie wizyty w bibliotece uczelni partnerskiej University College Vitus Bering w Horsens na terenie Danii w dniach 16–20 czerwca 2008 r. Pobyt stał się możliwy dzięki europejskiemu programowi edukacyjnemu Erasmus, który objął swym patronatem nie tylko studentów i kadrę naukowo-dydaktyczną, ale również innych pracowników uczelni wyższych, np. bibliotekarzy i administrację. Wyjazdy zagra-

niczne w ramach Erasmus mają na celu podnoszenie kwalifikacji i zdobywanie doświadczenia zawodowego.

Kontakty nawiązane w trakcie tygodniowej wizyty, pozwoliły „od środka” przyrzeć się duńskiemu modelowi polityki bibliotecznej. Rozwiązaniem, które wzbudza największe zainteresowanie, i z którego duńscy bibliotekarze są bardzo dumni, jest wprowadzona przed kilku laty nowoczesna wymiana międzybiblioteczna. Aby jak najlepiej wykorzystać istniejące księgozbiory, biblioteki codziennie przesyłają wzajemnie książki za pośrednictwem specjalnie w tym celu powołanego kuriera. Samochód kursuje według grafiku od jednej do drugiej biblioteki, przewożąc w skrzynkach zamawiane książki. Ogranicza to konieczność kupowania przez biblioteki dużej ilości książek, ponieważ mogą szybko i sprawnie wymieniać się nimi.

Bardzo duże wrażenie robią biblioteki publiczne w Danii. Horsens to miasto średniej wielkości. Liczba mieszkańców wynosi około 60 tys. Jednak biblioteki, jaką posiada, nie powstydziłoby się niejedno duże miasto w Polsce. Poza książkami i czasopismami bezpłatnie wypożyczane są płyty z muzyką i filmami. Dla najmłodszych czytelników przygotowano kącki do czytania, oglądania bajek z płyt dvd i do zabaw. Dzieci mają też możliwość tworzenia inscenizacji te-

Autorka w otoczeniu
nowych koleżanek

atralnych — znajdują w bibliotece rekwizyty i kostiumy. W następnej, kolorowej i ciekawie ozdobionej sali, uczniowie mający trudności w nauce mogą popołudniami odrabiać lekcje pod okiem wolontariuszy służących im pomocą. Pomyślano również o najmłodszych — dla przedszkolaków ustawiono w bibliotece „magiczne pudełko”, do którego mogą wrzucić smoczek, aby rozstać się z nim na zawsze. Całe wyposażenie biblioteki jest kolorowe i rozmiarami dopasowane do wzrostu dzieci.

Biblioteka ta spełnia wiele funkcji — propaguje czytelnictwo, uczy poprzez zabawę i teatryk, pomaga i opiekuje się dziećmi. Dla dorosłych, bardzo często imigrantów z innych krajów, tworzy się specjalne kolekcje książek i czasopism w językach narodowych. Bogate zasoby zgromadzono w języku arabskim, tureckim i rosyjskim. Na półkach widnieją też książki w języku polskim — zarówno powieści, jak i poradniki, a nawet książka kucharska *Kuchnia polska*. O popularności biblioteki świadczy choćby tłumek czytelników zgromadzony przed drzwiami już na pół godziny przed otwarciem.

Wizyta w Horsens nie ograniczała się wyłącznie do zwiedzania bibliotek i rozmów o pracy. Gospodarze, ściślej mówiąc gospodynie, ponieważ było to pięć uroczych pań, zadbały o stworzenie klimatu sprzyjającego wzajemnemu bliższemu poznaniu. Dzięki spotkaniom, czy to w ich prywatnych mieszkaniach, czy to w restauracji, poznawałyśmy zwyczaje i kulturę naszych krajów. Rozmowy prowadzone były w języku angielskim i trzeba przyznać, że moje duńskie koleżanki posiadają niezwykłą biegłość w posługiwaniu się nim. „Ćwiczenie czyni mistrza” — ta zasada sprawdza się znakomicie w ich przypadku. Ze względu na dużą liczbę studentów zagranicznych w University College Vitus Bering (około 25 proc. ogółu studentów), koniecznością stało się codzienne używanie języka angielskiego. Niemniej często w rozmowach prywatnych wymieniałyśmy zarówno duńskie, jak i polskie nazwy przedmiotów i udało nam się znaleźć jednakowo brzmiące w obu językach słowo „por” określające popularne warzywo.

Program wymiany Erasmus jest bardzo znanym i cenionym programem wsparcia dla chcących poszerzyć wiedzę i umiejętności.

Biblioteka Publiczna w Horsens

Daje możliwość uzyskania grantu i przynajmniej częściowego sfinansowania pobytu w uczelni partnerskiej. Dla bibliotekarzy, dość skromnie wyposażonej grupy zawodowej, to znakomita okazja do zdobycia kolejnych doświadczeń. Wyjazd może też stać się fantastyczną przygodą, jeśli ma się szczęście trafić na wspaniałych ludzi. Mnie się udało!

Katarzyna Gradzik

Biblioteka University College Vitus Bering w Horsens

Przyjazna biblioteka

Miniony rok akademicki był dla naszej biblioteki okresem wprowadzania wielu zmian, mających na celu unowocześnienie i usprawnienie pracy placówki. Niewątpliwie dużą rolę odgrywają tu pracownicy, którzy wstępują się w głosy czytelników, analizują je i starają się spełniać ich oczekiwania. Zaakcentuję tylko te, które dotyczą obsługi wypożyczalni.

Mając na uwadze potrzeby naszych studentów, od stycznia 2008 r. zwiększyliśmy limit wypożyczanych książek — do pięciu jednorazowo, co spotkało się z dużym zadowoleniem. Korzyści z tych zmian najbardziej odczuli studenci piszący prace dyplomowe.

W celu podniesienia jakości usług i ułatwienia kontaktu czytelnikom z pracownikami biblioteki, na stronie internetowej uczelni www.wshe.pl podstrona biblioteki umieściliśmy formularz „Zapytaj bibliotekarza”. Czytelnik znajdzie tam (w formie pytań i odpowiedzi) wyczerpujące informacje związane z pracą placówki. Jest także możliwość zadawania pytań indywidualnych, na które odpowiadamy drogą mailową. Oprócz stawiania pytań można także wyrażać swoje uwagi i opinie, które zawsze są dla nas bardzo cenne.

Jednym z najważniejszych celów Biblioteki Głównej WSHE jest stała troska o dobro czytelnika. W sposób permanentny poszukujemy nowych, lepszych rozwiązań, doskonalimy organizację pracy, staramy się kreować wizerunek biblioteki aktywnej i przyjaznej, z profesjonalnym i życzliwym personelem.

Barbara Nowak

to był SLAM!

Slam — skrzyżowanie poezji i performance i trochę, jak... mecz piłkarski, albo starcie bokserkie! Publiczność w roli kibiców i sędziów obdzielala hojnie wykonawców poezji własnej głosami poprzez kolorowe kartki. Wszyscy jednak grali fair, mimo niezwykle wyrównanych pojedynków, wymagających dogrywek. Było głośno, nastrojowo, wesoło, melancholijnie, czyli bardzo emocjonalnie. W zakresie tematycznym utworów rządził free style. Nie wolno było stosować podstępnych gadżetów. Czas na występ to „krótka piłka” — w pierwszej rundzie po minucie, a później po trzy. Dziewięcioro bohaterów popisywało się słowną finezją, wzmacnianą głośnym dopingiem fanów. Wszystko to, choć może nie aż tak podkoloryzowane, odbyło się 13 marca (dobrze, że nie był to piątek) 2008 r. w Czytelni Biblioteki Głównej WSHE. Tytuł Championa Slamu wywalczyła Kinga Małachowska, uczennica II LO im. M. Kopernika we Włocławku, której gratulujemy. Chwała fundatorom nagród — firmom: Pelikan Polska i wydawnictwu „Universitas” z Krakowa, dzięki którym nagrodzono wszystkich wykonawców w podziękowaniu za występ i stworzenie wspaniałej atmosfery. Warto było przyjść na imprezę. Przez prawie dwie godziny nie było ani grama nudy.

Na kolejny slam zapraszamy w drugiej połowie marca br.

Rafał Sadowski

Wiersze laureatki zamieszczamy na stronie obok.

Laureaci slamu

Teraz Legalis!

W Bibliotece Głównej WSHE oraz na terenie całej uczelni od 5 maja 2008 r. można korzystać z nowego programu komputerowego „Legalis” (zastąpił on dotychczasowy System Informacji Prawnej — Lex). Program jest produktem znanego wydawnictwa prawniczego C.H. Beck. Zawiera akty prawne z Dzienników Ustaw, Monitorów Polskich i dzienników urzędowych, orzecznictwo sądów, wyjaśnienia urzędowe, wzory pism oraz 14 dedykowanych modułów komentarzowych, stanowiących wykładnię podstawowych dziedzin prawa. Modułowa budowa systemu pozwala go łatwo dopasować do indywidualnych potrzeb użytkownika. Przejrzysty, intuicyjny i prosty w obsłudze interfejs programu, wyposażony w dodatkowe funkcje, umożliwia bardziej efektywną pracę oraz pozwala na błyskawiczne przeszukiwanie zgromadzonej

wiedzy. Wyszukując potrzebne informacje użytkownik może korzystać z indeksu haseł, który tematycznie przedstawia zasoby programu; spisów treści (osobny dla każdego modułu); biblioteki roczników aktów prawnych; artykułów kluczowych aktów opisanych tytułami od redakcji. Ponadto posiada bezpośredni dostęp z artykułów aktów prawnych do komentarzy, orzeczeń, wyjaśnień, opinii, wzorów. Pracę z programem ułatwia także system wewnętrznych odesłań między dokumentami. Legalis pozwala na efektywne i szybkie wyszukiwanie wybranych tekstów w dokumentach i ich tytułach z uwzględnieniem polskiej fleksji i zaznaczeniem fraz, wyszukiwanie w wersjach aktów prawnych. Ułatwieniem są czytelne formularze wyboru (np. daty, publikacji) oraz możliwość łączenia kryteriów i wyszukiwanie w wynikach.

Baza posiada funkcję porównywania treści poszczególnych wersji aktu prawnego i zapewnia dostęp do oryginalnych wersji — skanów aktów. Komfort pracy z programem zapewniają opcje: drukowanie wybranych przez użytkownika informacji (z podglądem wydruku); wypełnianie wzorów i formularzy, kopiowanie danych z zachowaniem formatowania; praca z edytorami tekstów.

Dzięki swojej wielomodułowej budowie i wyjątkowo intuicyjnej obsłudze, system spełnia również oczekiwania osób, które — nie będąc prawnikami — poszukują szybkiej i uporządkowanej informacji o prawie oraz o tym, jak je interpretować. Atutem systemu jest szybkość dostarczania informacji — nowe akty prawne i kalendarium w Legalis aktualizowane są codziennie, a cała baza aktów ujednolicona jest co tydzień. Dostęp ze stanowisk komputerowych na terenie uczelni [https://legalis.net.pl/\(login: student, hasło: wshe\)](https://legalis.net.pl/(login: student, hasło: wshe)). Zapraszamy do korzystania!

Urszula Sobczak

galeria słowa

Mój dom

Mityczny krajobraz.
Zamglone, poranne niebo.
Kilka ludzików na horyzoncie.
Po drugiej stronie ścieżki śmieć.
Zużyta gazeta opisująca wczorajszy
dzisiaj już nieważny dzień.
Wypłowiata trawa.
Samotne gołe drzewo, którym targa wiatr.
To moja rzeczywistość,
mój świat,
ja tu mieszkam.

Anoreksja serca

Wychudzone serce,
wysychająca dusza
powoli znika.
Czym więc wart będzie człowiek bez serca i duszy?
Tylko gołe ciało, którego też brak.
Kiedyś czułość i miłość,
Teraz chłód i nienawiść.
Tylko kłamstwo,
najprostszym sposobem na rozwiązanie problemów z niedowagą uczuć.
Niestety, żaden posiłek nie przechyli szali w dobrą stronę,
nawet jeśli byłaby to duża porcja miłości.
Nieustanna szarpanina,
serce walczy o człowieczeństwo.
Tylko ono może Ci człowiekowi powiedzieć kim naprawdę jesteś.

Poranna gonitwa

Poranek zaczęty bez wschodzącego słońca.
Szare tzy już spłynęły po różanych policzkach.
Cichy szloch — to dzisiaj głośnie wołanie o wczoraj,
bo serce wciąż pamięta,
nie rozumie słowa „koniec”,
nie przyjmuje odmowy i sprzeciwu.
Pędzi dalej nieubłagane dążąc do celu.
Szkoda, że dogoni szczęście w wyobraźni.
O okrutna rzeczywistości! O śnie błogi!
Dlaczego zranione serce krwawi czernią miej rozpacz?
Czy dzisiaj można zamienić na wczoraj?

Magia pióra

Piszesz po tej kartce
Nie wiem czy samo czy coś tobą kieruje.
Trzyma cię moja dłoń
a ja nic nie czuję.
Przelewasz moje myśli na papier
a ja nie wiem jak to się dzieje.
Kreślisz nowe litery potem słowa,
nadajesz sens rozsypanym zdaniom.
Stajesz się władcą mej głowy.
Zabierasz mi wolność.
Już nie jestem anonimowa,
bo ktoś to przeczytał.

Kinga Małachowska
uczennica II LO im. M. Kopernika we Włocławku

Juwenalia 2008 — inauguracja, 21 maja 2008 r.

Uroczystość wręczenia dyplomów na kierunku pielęgniarstwo, 17 kwietnia 2008 r.

Uroczystość wręczenia dyplomów na kierunkach informatyka i ochrona środowiska, 26 czerwca 2008 r.

AKADEMICKIE PREZENTACJE

Dzień Otwarty w Radziejowie, 4 kwietnia 2008 r.

Międzygimnazjalny konkurs chemiczny, 17 maja 2008 r.

**STUDIA W NAJLEPSZEJ UCZELNI NIEPUBLICZNEJ
W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM**
(wg rankingów uczelni wyższych 2008 „Rzeczpospolitej” i „Perspektyw”)

Wyższa Szkoła Humanistyczno-Ekonomiczna we Włocławku

ADMINISTRACJA

EKONOMIA

INFORMATYKA

OCHRONA ŚRODOWISKA

PEDAGOGIKA

PIELĘGNIARSTWO

POŁOŻNICTWO

SOCJOLOGIA

WYCHOWANIE FIZYCZNE

BEZPIECZEŃSTWO WEWNĘTRZNE (w przygotowaniu)

FIZJOTERAPIA (w przygotowaniu)

U nas możesz:

- ♦ Zdobyć dwa dyplomy: polski i brytyjski
- ♦ Studiować za darmo m.in. w ramach Programu Aktywny Student
- ♦ Uzyskać dodatkowe kwalifikacje i umiejętności w ramach szkoleń oferowanych przez Uczelniane Biuro Karier
- ♦ Korzystać w pełni z nowoczesnej bazy dydaktycznej zapewniającej komfortowe warunki do nauki
- ♦ Przeżyć niepowtarzalną przygodę z kulturą studencką

MAGISTERIUM
NA ADMINISTRACJI I PIELĘGNIARSTWIE
(w przygotowaniu)

MAGISTERSKIE STUDIA PEDAGOGICZNE
DLA NIEPEDAGOGÓW

